"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 237 — 1929 Federated Pressin jäsen Tiistaina, lokak. 8 p:nä — Tues., Oct. 8 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Keltaisen ammattijärjestön vuotuiset syömingit alussa

Työväen puhevapauden sortaja ja piiskurimajuri McBride virittänyt ylistyslaulun "työn rauhasta ja hyvinvoinnista"

TORONTOSSA ON KUULEMMA VÄHEMMÄN TAISTELUITA KUIN MISSÄÄN MUUALLA

Työnantajain uskollinen renki Heenan luvannut puhua—Luokkataistelun "varjo" ei "synkistä" pomojen rymykokousta

TORONTO, lokak. 7. — Tänään alkoi A. F. of L:n 49:et vuotuiset syömingit, Toronton loistohotellissa "Royal Yorkissa". Toronton työläisten piiskuri, majuri McBride, lausui syöminkien osanotajille kuninkaallisen tervehdyksensä, onnitellen heidän saapumista Canadan kauneimpaan kaupunkiin ja ihanimpaan paikkaan Britannian valtakunnassa. Majuri vakuutti Toronton työläisillä olleen vähemmän taisteluita, kuin minkään muun kaupungin työläisillä koko maailmassa. Canadan väkilukuun verrattuna on koko Canadassa työriitaisuuksia ollut vähemmän, kuin missään muussa maassa maailmassa. Kehuskeli Toronton katuraitiotiejärjestelmää ja muita kunnallisia laitoksia, joiden edistämiseen kehotti työläisiä. Sanoi uskovansa, että kaikki yleiset laitokset tulisi saattaa kunnallisen, maakunnallisen ja kansallisen omistuksen alaiseksi.

Sanoo joskus menneisyydessä tehneensä erehdyksiä

William Varleyn huomautukseen, että "majuri ei aina ole ollut neljällä pönkällä työläisten takana, sanoi majuri, että "mies, joka seisoo paikoillaan, on aasi". Sanoi mahdollisesti tehneensä erehdyksiä 20 vuotta takaperin, mutta korjanneensa ne. Johon lausuntoon voinevat työläiset hyvällä syyllä yhtyä, sillä parikymmentä vuotta takaperin eivät työläiset ole tunteneet McBridea, eikä hoksanneet miten tehokas nero hän voisi olla kapitalistien renkinä pääpiiskurin paikalla Ontarion pääkaupungissa. Nyt on McBride tuon virheen korjannut. Hän on tehnyt itsensä työläisille tunnetuksi taantumuksellisena työläisten sortajana. Hänellä ei siis voi olla itselläänkään epäilystä, etteivätkö työläiset tunne, kenen ystäväpiiriin hän kuuluu. Hänellä ei ole mitään tilaisuutta mennä lausumaan kuninkaallisia tervehdyksiä työläisten kokouksiin, mutta keltaisten ammattiliittoherrain kanssa hän on juuri omiaan veljeilemään, sillä työläisten täytyy ymmärtää heidän kuuluvan samaan kategoriaan.

Toisetkin herrat esiintyneet tervehdyksillään

Canadan työministeri Heenan, joka sattui kärsimään kurkkusairaudesta, lupasi puhua myöhemmin, jotavastoin Ontarion työministeri Godfrey esiintyi sanomalla, että majuri McBride on maailman kuuluisin mies. Euroopan maissa on silti vielä paljon etevämpiä ja rohkeampia työläisten piiskureita mutta kenenkään ei suinkaan tarvitse epäillä, etteikö Toronton majuri vielä vanhoillaankin ole "kehityksen" alainen. William Varley, pääjuomanlaskija ja kekkerikomitean puheenjohtaja, innosti vieraita sillä, että väkijuomia on saatavissa niin paljon kuin edustajain nuppi sietää. Sanoi väkijuomalain olevan, vaikkakin eyksimielisesti hyväksytty, niin kuitenkin suuren enemmistön hyväksymän joten hän toivoi edustajain esiintyvän kunnioituksella lakia kohtaan ja nauttivansa sen tuottamasta "siunauksesta."

Petturi Green sanoo työläisten asian olevan kansainvälinen

Presidentti Green, vastatessaan tervehdyksiin, lausui huomanneensa yhteisymmärryksen puutetta. Sanoi asian olevan yhteisen kaikkien maiden työläisille. Työläisten asia ei tunne kansainvälisiä rajoja. — Tällaisen lausunnon täytyy työläisten kuitenkin ottaa mitä ulkokullatuimpana, sillä vallankumoukselliset työläiset tietävät Greenin olevan mitä häikäilemättömimmän imperialistien kätyrin. Greeniä ei liikuta työläisten asia kansallisessa eikä kansainvälisessä mitassa, sillä hän on vannoutunut työnantajain ja imperialistien kätyri.

Työläiset heitetään tunkiolle 40 vuotiaana, vanhuudenvakuutus tarpeellinen

Green sanoi vanhuuden vakuutuksen olevan tarpeellisemman kuin koskaan ennen ja sanoi A. F. of L:n olevan työväen lainlaadinna edistämisen kannalla, mainiten, että työnantajain taholta on voimakas hyökkäys käynnissä työläisten heittämiseksi sivuun 40-vuotiaana. Ei kuitenkaan maininnut mitään, olisiko tarpeellista saada vahuudenvakuutuslaissa ikärajaa alennettua, mutta sanoi olevan tarpeellista painostaa, että jokaisella pitää olla oikeus tehdä työtä kuolemaansa asti. — Green kai haluaa nähdä, että työläiset vielä kuolinpäivänäänkin pystyisivät tuottamaan työnantajille hiukan liikevoittoa.

Imperialistien asiaa ajetaan kieltämällä sodanvaara

Green sanoi koko maailman mielet olevan jännittyneenä "rauhan ja hyvän tahdon" saavuttamiseksi. Ei koskaan maailman historiassa ole kiinnitetty näin paljon huomiota tämän asian ymmärtämiseksi. Hän sanoi että yhä enemmän huomiota on kiinnitettävä rauhan säilyttämiseksi näiden kahden suuren kansakunnan välillä (Englanti ja Yhdysvallat), ja sanoi A. F. of L:n tekevän kaikkensa siinä suhteessa. Green ei suinkaan yliarvioi sodanvaaraa. Hän ei sanallakaan maininnut, että työläisten olisi kiinnitettävä huomiotaan imperialistien sotavarusteluihin ja pyrkiä nämä varustelut estämään. Hän vain kehotti työskentelemään rauhan hyväksi, mainitsematta keinoja, joka tietysti tarkoittaa passiivista työskentelyä, jota vastaan luonnollisesti ei porvaristokaan asetu.

Montrealin maitolakko kauppiaiden välinen taistelu

Kahakassa käytetty revolvereita — Kahta kuorma-ajuria haavoitettu sääriin

MONTREAL, lokak. 7. — Viime perjantaina iltapäivällä tapahtui yhteenotto maaseudunmaidonvälittäjäin kesken St. Theresen ja St. Scholastiquen välisellä tiellä. Kahakassa käytettiin ampuma-aseita ja kaksi maidonajuria haavoittui. Haavoittuneiden nimet ovat Severin Matt ja Frederick Desjardins, St. Theresestä. Nämä kaksi maidonajuria makaavat Montrealin sairaalassa kärsien kuulan haavoista säärissään. Heidän tilansa ei sanota olevan vaarallisen. Kaksi miestä vangittiin kahakan jälkeen. Vangittujen nimet ovat E. Guay ja Lucien Lafontaine, molemmat Montrealista. Neljä revolveriä löydettiin ampujilta, kun heidät vangittiin.

Mikäli poliisille on ilmotettu, on maitolakko maallaolevain maidonvälittäjäin ja Montrealin meijerin välinen taistelu. Osa maidon välittäjistä vaatii maidon hintaa korotettavaksi, jotavastoin toiset välittäjät ovat jatkaneet maidon kuljetusta entisillä hinnoilla. Tappelu johtui siitä, että lakossa olevat maidonajurit yrittivät estää maidon lähettämistä Montrealiin, estäen Matten ja Desjardinsin pääsemästä St. Scholastiquen asemalle.

Varovaisuustoimenpiteitä Palestinassa

Brittiläiset pelkäävät levottomuuksien uudelleen puhkeamista

JERUSALEM, Palestina, lokak. 6. — Kahdeksan tuntia ennen kun juutalaiset kokoontuivat temppelinsä läntiselle seinämälle, joka paikka tunnetaan 'valittavan seinän" nimellä, viettämään lauantaina uutta vuotta 5,690, sijoitettiin huomattavia brittiläisiä sotajoukkoja lähettyville estämään mahdollisten uusien levottomuuksien puhkeamista juutalaisten ja arapialaisten välillä.

Brittiläiset eivät luota tilanteen siinä määrin vielä rauhoittuneen tässä siirtomaassaan, että voisivat laiminlyödä sotilaalliset varovaisuustoimenpiteet.

Vankien kapina Canon Cityssa

Kolmea vankia uhataan hirttotuomiolla

CANON CITY, Colo., lokak. 7. — Sen jälkeen, kun vankien verinen kapina saatiin kukistetuksi täkäläisessä valtion vankilassa, on kaikilla mahdollisilla tavoilla kostettu vankien nousu. Komento on kiristetty äärimmilleen. Vankeja on teljetty yksityisselleihin. Rääkkäykset ja muut valnot ovat yleisiä.

Suoritettujen tutkimusten tuloksena on että kolmea vankia uhataan syyttää murhasta, mikä edellyttää hirttotuomiota.

Vangit nousivat kapinaan joku päivä sitten, kun eivät enään jaksaneet kestää sietämätöntä komentoa. Kapinassa tuli surmatuksi 7 vartijaa. Kapinan kukistuttua teki viisi vankia itsemurhan.

8-tunnin työpäiväkysymys

Lakiehdotus Washingtonin sopimuksen vahvistamisesta jätetty liittovaltion neuvostolle

BERLIN, lokak. 6. — Saksan liittoneuvostolle jätettiin tk. 1 pnä ehdotus Washingtonin työaikasopimuksen käytäntöön saattamisesta Saksassa. Lakiluonnoksen esittävät sittemmin kuollut ulkoministeri Stresemann ja työministeri Wissell. Washingtonin sopimus pantaisiin käytäntöön samanaikaisesti, kun laaditaan uusi työväen suojelulaki, jolssa säädetään erinäisiä kansainvälisen sopimuksen edellyttämiä uudistuksia. Sopimuksen ratifioiminen Saksan taholta ei kuulemma tehdä riippuvaiseksi muiden valtioiden vastaavista toimeenpiteistä.

Edellämainitun kansainvälisen sopimuksen vahvistaminen ei merkitse mitään erikoisempia uudistuksia tahi helpotuksia Saksan työväestölle.

Pankkien ja viljarenkaan keinottelu

TORONTO, lokak. 7. — C.P.R:n presidentti Beatty, palattuaan länsi-Canadasta tarkastusmatkaltaan, antoi lausunnon jossa hän selosti C.P.R:n tulevan kärsimään tappiota niin kauan kuin viljaliikkeet on pidätyksissä. Sanoi olevansa halukas näkemään, että maanviljelijät saavat mahdollisimman paljon viljastaan, mutta väitti nykyiseen tilanteeseen syyllisiä olevan pankkiirien ja viljamyyntirenkaan. Hän sanoi pankkiirien olevan viljan myyntirenkaan pidätyspolitiikan takana. Liverpoolin pörssissä on kieltäännytty ostamasta viljaa nykyisillä hinnoilla ja Canadan "Wheat Pool" on kieltäntynyt saattamasta markkinoille viljaa alennetuilla hinnoilla. Tästä on ollut seurauksena että vastakkain on joutunut "Wheat Pool" ja Liverpool, jotka ovat aiheuttaneet tungoksen viljamarkkinoilla.

Herrat voivat selvittää asioita kuinka milloinkin parhaaksi näkevät malle poliitikoille, mutta tosiasia on että viljan ollessa häikäilemättömän keinottelun alaisena, syntyy markkinoilla monen laisia riistiritaisuuksia joiden alaisena yksi tai toinen puoli riistäjistä hyötyy ja työtätekeväluokka kärsii häviön. Mitä hyvänsä viljamarkkinoilla tapahtuu on yhteiskunnan nurjapuoli aina työläisiä ja vähävaraisia maanviljelijöitä kohden.

Huijari haudattu elävältä

Kostoksi kolttostaan

LONTOO, lokak. 7. — Joseph Passal-niminen huijari kohtasi kauhean kuoleman lähellä Parisia joku päivä takaperin. Joku salainen kopla oli saanut hänet kynsiinsä ja vienyt yksinäiseen metsään, missä hänet oli pantu pakkilaatikkoon, ja kuopattu maahan. Laatikosta johti putki maan pinnalle, jota uhri saattoi hengittää. Poliisit löysivät miehen myöhemmin nimettomien kirjeiden ohjaamina. Hän oli silloin jo ehtinyt kuolla nälkään.

Kirjeissä selitetään, että Passalille oli valmistettu tällainen kohtalo huijauksiensa takia, koska ranskalainen laki ei kylliksi rankaise tällaisista rikoksista.

Tehdasorjien kauhea kuolema

10 työläistä putosi happoammeeseen

OLPE, Westfalia, Saksa, lokak. 6. — Kuusi työläistä surmautui ja neljä kärsivät vaikeita vammoja, kun putosivat happo-ammeeseen eräässä täläisessä tehtaassa.

KUTOMOHERRA KIITTÄMÄSSÄ MURHAAJIA

"KIROTUN HYVIN TEHTY", SANOO MARIONIN TEHTAAN PRESIDENTTI

MARION, N. C. — (FP). — "Poikani, sanotteko että ammuttiin vain 60—70 laukausta?" kysyi Marion Manufacturing Companyn presidentti Baldwin, kun kirjeenvaihtajamme haastatteli häntä lokak. 2 p. verilöylyn johdosta. "Well, jos niin oli, niin sanonpa, että sheriffi ja hänen miehensä olivat tarkkoja ampujia." "Jos minä koskaan järjestän armeijaa, pääsevät he palvelukseeni. Maailman sodassa käytettiin kolme tonnia lyijyä joka miehen tappamiseen. Täällä me käytimme vähemmän kuin viisi paunaa ja neljä on kuollut sekä 20 haavoittunut. Kirotun hyvin tehty, sanon minä!"

Tämän lausunnon antoi presidentti Baldwin neljän sanomalehtimiehen läsnäollessa lokak. 3 p. iltana. Lausunnot sellaisenaan julkaistiin eilen lehdissä.

Kiinan lahtarien sisäinen sota kärjistymässä

NANKING USKOTTELEE OLEVANSA VOITON PUOLELLA

10 kuomintangin johtajaa määrätty vangittavaksi

SUURIA JOUKKOJA KESKITETÄÄN KAPINALLISIA VASTAAN

SHANGHAI, lokak. 6. — Toimeenpaneva keskuskomitea on eilen antanut vangitsemismääräyksen 10 kuomintangin n.k. vasemmistolaisjohtajaa vastaan, joiden väitetään vastustaneen hallituksen määräystä sotilaiden aseistariisumisesta ja vehkeilleen hallitusta vastustavien militaristien kanssa Nankingin hallituksen kukistamiseksi.

Virallisissa Nankingin tiedonannoissa selitetään, että Nankingin joukot olisivat kukistaneet Chang Fah-Kwein kapinan sekä että hänen "rautakylkensä" olivat pakenemassa Hunanissa useiden taistelujen jälkeen. Toiselta puolen väitetään, että hallituksen ilmoittamissa voitoissa ei olisi mitään perää.

Kolmeneljättä osaa koko Kwantungin armeijasta on sijoitettu läntiselle jokirintamalle odottamaan mahdollista Kwangsin kapinallisten hyökkäystä. Sotilaiden kuljetuslaiva "Fooan", joka oli kuljettamassa 2,000 keskushallituksen sotilasta Cantoniin ajautui lujasti karille 20 mailin päässä Wocsungista. Laiva tuskin pääsee karilta ennen tk. 20 päivää, jolloin nousuvesi alkaa olla korkeimmillaan.

Lapseen siirretty verta kolmannen kerran

TORONTO, lokak. 6. — Samuel Smithin 7 vuotias tytär Molly, joka paloi niin pahoin viime heinäkuun 12 p., että hänen paranemisestaan oli perin pienet toiveet, on nyt osottanut huomattavaa edistystä parantumiseen päin. Häneen siirrettiin tänään verta hänen isästään. Veren siirto on suoritettu jo kaksi kertaa aikaisemmin, joten tämä siirto oli kolmas.

Lääkärit kiinnittävät suurta huomiota lapsen tilanteeseen, sillä hänelle on suoritettu kaksikertaa ihon siirto. Kolmas tälainen siirto tullaan suorittamaan ensi viikolla ja jos se onnistuu niin tulee lapsen kykenevän palaamaan jouluksi kotiin.

LENSIVÄT YLI 6,000 MAILIA

Peiping, Kiina, lokak. 7. — Harbinissa oleva Ranskan konsuli on lähettänyt tiedon, että lentäjät Costes ja Bellonte ovat saavuttaneet pituustennätyksen, lentämällä Parisista yli Neuvostoliiton Manchuriaan. Lennetty matka oli 9,610 kilometriä eli 6,153 mailia. Tähänastinen maailman pituuslentoennätys oli italialaisilla Ferrarin ja Del Prete, jotka lensivät Roomasta Brasiliaan.

Kamala kokemus lentomatkalla

Matkustajalentokone ollut vähällä joutua tuulen pyörteen kohottamaan vesipatsaaseen

LONTOO, lokak. 7. — Muuan ranskalainen matkustajalentokone oli vähällä tuhoutua, ollessaan eilen matkalla Englannin kanaalin yli Parisista. Melkein keskellä kanaalia oli koneen eteen ilmautunut ankara tuulen pyörre, joka pieksi meren valkoiseksi vaahdoksi ja kohotti ilmaan pilven tasalle paksun vesipatsaan. Luovailemalla oli ohjaaja onnistunut välttää ajautumasta kamalaan pyörteeseen mutta ilman rajut liikkeet heittivät koneen kaikille suunnille ja koneessa olleet matkustajat, joista 7 olivat naisia, joutuivat kauhun valtaan.

Tapahtuman sattuessa kulki kone n. 500 jalan korkeudessa, raskaiden pilvien peittäessä taivaan. Kun lentäjä pääsi vaarallisesta asemastaan lähetti hän radiolla varoituksia kanaalissa kulkeville aluksille.

Saksalaiset imperialistit uneksivat

Entisten siirtomaiden palauttamista

BERLIN, lokak. 6. — Useat Saksan lehdet julkaisivat eilen uutisia että Englannin hallitus valmistautuisi palauttamaan Saksalle eteläisen osan entistä Saksan Itä-Afrikaa, joka siirtomaa riistettiin Saksalta maailmansodan loppuselvittelyssä ja luovutettiin Englannille kansainliiton myöntämällä mandaattiudella. Lukuunottamatta Saksan Itä-Afrikaa, joka nykyään tunnetaan Tangyanikan alueena, menetti Saksa Luoteis-Afrikan, Kamerunin ja Togomaan. Saksan imperialistit ovat yhtämittaa kuvitelleet näiden riisto-alueiden palauttamista Saksalle.

Neuvostolentäjät tekivät hätälaskun konevian tähden

Matka Sitkasta etelään tapahtui erittäin vaikeissa sääsuhteissa

CRAIG, Alaska, lokak. 6. — Kuten aikaisemmin on ilmoitettu, saapui kaksi niistä neljästä Neuvostoliiton lentäjistä, jotka ovat olleet matkalla Moskovasta New Yorkiin, tänne perjantaina sen jälkeen, kun heidän koneensa oli pakoitettu tekemään hätälaskun moottorivian takia Waterfallissa, noin 12 mailia pohjoiseen Craigista.

Lentokoneen molemmat moottorit joutuivat epäkuntoon ja lentäjät olivat estetyt jatkamasta matkaansa Seattleen ennenkuin saavat uuden moottorin.

"Neuvostomaa" lähti Sitkasta kello 6.42 torstain aamuna. Aikomuksena oli lentää Seattleen. He selittävät, että erittäin raskasta säätä jouduttiin kokemaan heti Sitkasta lähdettyä. Päästyään noin 200 mailia etelään oli sytytys toisessa moottorissa mennyt epäkuntoon. Koneen toiset sylinterit eivät toimineet ja hetken perästä seisahtui moottori. Muutaman minuutin kuluttua oli toinenkin moottori pysähtynyt. He olivat tällöin lentäneet n. 20 jalan korkeudessa meren pinnalta.

He joutuivat laskeutumaan alas Waterfallissa Dell-saaren rannalle, joka on Alaskan kaakkoisin kärki. Sillä aikaa, kun toiset kaksi lentäjää olivat kulkeneet Craigin pienelle kylälle Prince of Wales-saarelle, olivat toiset jääneet koneen luokse.

Haaksirikko Pohjanmerellä

25 henkilöä hukkunut

KÖPENHAMINA, Tanska, lokak. 7 — Norjalainen höyrylaiva "Hakon VII" upposi Norjan luoteisella rannikolla eilen. Laivasta oli saapunut hätäsanomia ja "San Lucar"-niminen laiva kiirehti hätään joutuneen laivan avuksi, pelastaen 58 matkustajaa. Arvellaan 25:n hengen hukkuneen laivan upotessa. Mitään yksityiskohtaisempia tietoja onnettomuuden syistä ei ole saatu.

NEUVOSTOLIITTO RAKENNUTTAA LAIVOJA ITALIASSA

Trieste, Italia, lokak. 6. — Paikalliset laivatelakat ovat saaneet Neuvostoliitolta urakan rakentaa kolme höyrylaivaa kauppatarkoituksia varten. Urakkasumma on 17,000,000 liiraa (n. $892,500). Italian hallitus menee osittaiseen takuuseen urakkasumman maksamisesta.

Syyttäjistön todistajat sotkeutuvat Gastonian jutun kuulustelussa

Komppanian ostamat todistajat ovat puhuneet ristiin koettaessaan "parannella" aikaisempia "todistuksiaan"

SATTUIVAT MYÖNTÄMÄÄN, ETTÄ POLIISI SUUNNITTELI ETUKÄTEEN HYÖKKÄYSTÄ

Vapautetut Gastonian lakkolaiset rakentamassa järjestöä tovereidensa pelastamiseksi—Tärkeitä kokouksia

CHARLOTTE, B. C., lokak. 7. — Kutomoherrain kokoonpanema syyttäjistö tulee tänään ja tiistaina yrittämään kaikkensa saadakseen jälellä olevilla palkatuilla vääränvalantekijöillään kärrätyksi etelän kutomotyöläisten järjestymisryntäyksen johtajat ja Gastonian lakkoaliset Fred Erwin Bealin, Louis McLaughlanin, William McGinnisin, Joseph Harrisonin, K. Y. Henricksin ja Clarence Millerin vankilaan, mikä merkitsisi heille hiljaista kuolemaan kiduttamista.

Ne poliisit, jotka poliisipäällikkö Aderholtin mukana ottivat osaa lakkolaisten telttakylää vastaan tehtyyn hyökkäykseen kesäk. 7 p. yönä, tulevat toistamaan ne kertomukset, joita olivat tarjonneet valamiehistölle ensimäisessä oikeudenkäynnissä, jossa kolmeneljättäosaa valamiehistöstä julisti lakkolaiset syyttömiksi, selittäen etteivät voi milloinkan tuomita ketään tällaisten ilmeisten valheiden perusteella.

Kaksi todistajanaikkosta todettu olevan komppanian palveluksessa

Lauantaina esiintyi todistajana muuan Mrs. Connie Neal, joka runnasi ruokataloa Gastoniassa kesäk. 7 pnä mutta sen jälkeen, kun hänet värvättiin komppanian todistajaksi, on hän komppanian toimesta kuskattu pois Gastoniasta ja tuotu takaisin vain antamaan "todistustaan". Neal "korjasi" nyt aikaisemmassa oikeudenkäynnissä antamaansa "todistusta", selittäen syytetyn Hendricksin juosseen hänen ruokataloonsa hurttien hyökkäyksen jälkeen ja huutaneen, että "Me olemme ampuneet Aderholtin Roachin, Gilbertin ja muita". Aikaisemmin oli hän todistanut, että "he ovat ampuneet".

Poliisit olivat odottamassa

Muuan Mrs. Griggs myönsi edellisellä kerralla kuulusteltaessa, että hän oli kutsunut poliisin sen jälkeen, kun tehdashurtat olivat hyökänneet puhujia vastaan lakkolaisten kokouksessa. Tämä tapahtui ennen lakkovartioinnin aloittamista. Tämä lausunto kumosi syyttäjistön väitteen, että poliisi olisi kutsuttu vain houkutellakseen heidät lakkolaisten virittämään ansaan.

Nyt "korjasi" tämä syyttäjien todistaja lausuntoaan, selittämällä, että hän soitti poliisille, koska ei voinut enempää sietää meteliä sen jälkeen kun lakkovartioketju lähti tehtaallepäin.

Griggs sekä hänen sisarensa sotkeutuivat lausunnoissaan tässä kohdassa ja edellinen vahingossa sattui myöntämään että hänen "ei tarvinnut sanoa poliisille, minne heidän oli tultava, koska poliisi odotti hänen puheluaan".

Olivat nähneet tehtaan hurttien hyökkäävän

Todistajat eivät voineet myöskään sopia siitä, mistä päin oli ammuttu se laukaus, joka surmasi Aderholtin. Todistaja Griggs myönsi nähneensä, miten tehtaan hurtat hyökkäsivät telttakylään, ja oli hän ilmaissut ilonsa siitä, että "nyt ne puhdistavat paikan", tarkoittaen kylän hajalle ampumista, kuten Ludlowin verilöylyn aikana.

Rikkuritytölle annettiin mukava toimi

Grace Duffey-niminen rikkurityttö "todisti" kuulleensa jonkun huutavan että "ampukaa hänet", mutta ei tuntenut ääntä. Hän edelleen väitti nähneensä lakkovartioketjun menevän tehtaalle sekä palaavan sieltä, kun se oli tullut poliisin toimesta hajoitetuksi. Tämän jälkeen seurasi ammunta telttakylässä. Mainittakoon, että viikko ennen kun D. esiintyi "todistajana", antoi komppania hänelle palkkioksi "yksityissihteerin" toimen.

Suuri mielenosoitus Raleighissa

RALEIGH, N. C., lokak. 7. — Täällä toimeenpantiin eilen suuri mielenosoituskokous Ella Mayn murhaa vastaan Gastoniassa sekä viiden lakkolaisen murhaa vastaan Marionissa. Puhujina esiintyivät Gastonian jutusta vapautettu Vera Buch ja kansainvälisen työväenpuolustusliiton puolesta George Saul.

Buch hyökkäsi vanhoillista kutomo-uniota vastaan sen vuoksi että sen virkailijat olivat ryhtyneet kätyröimään kuvernööri ja kutomokapitalisti Gardnerin kanssa valetutkimuksen järjestämisessä Marionin verilöylyn johdosta.

Vapautetut puhujat joukkokokouksissa

Gastonian jutusta vapautetut lakkolaiset ovat voimakkaasti alkaneet työskennellä tovereidensa pelastamiseksi. Sophie Melvin, William Murdock ja Phifer ovat puhuneet työläisten kokouksiissa Greenvillessä.

Amy Schechter ja Delmar Hampton ovat vedonneet työläisten solidarisuuteen puolustusliiton hyväksi Norfolkin kokouksissa.

Gastonian jutun jatkuessa edistyvät 12—13 p:nä Charlottessa pidettävien kutomotyöläisten ja ammatti-unioiden yhtenäisyyskonferenssien valmistelut. Näissä konferensseissa luodaan perustus laajalle etelän työläisten toiminnalle tehtailijain harjoittamaa työn riistoa, palkka-alennuksia, työolojen kiristystä ja pitkiä työpäiviä vastaan.

Brittiläisten siirtolaisten kurja kohtelu

Yritetään kieltää tosiasioita

TORONTO, lokak. 5. — C.P.R:n siirtolaisuutta ja Canadan asutusta edistävän toimiston johtaja S. Dennis on antanut raportin, jossa hän kieltää olevan kaikkea perää vailla sen jutun, joka pari kuuta takaperin kieteli sanomalehdissä, että useita brittiläisiä perheitä Brantfordin läheisyydessä, jotka oli tuotu Canadaan C.P.R. yhtiön toimesta asetettavaksi maalle, kärsivät puutetta asetettuina kurjiin hökkeleihin asumaan ilman, että mitään niistä lupauksista olisi täytetty, joita heille oli annettu houkutellessa heitä siirtymään Canadaan.

Kuinka paljon mainitussa uutisessa oi. ollut perää, lienee mahdoton tällä kertaa todeta, mutta se seikka, että asianomainen toimisto on viivyttänyt selostuksen antamista kuukausikaupalla, toteaa, että jutussa on siltikin perää. Tässä kuitenkin on vain muutamat perheet kysymyksessä, joiden kohtalo voidaan joidenkin toimistojen taholta osottaa miten halutaan, tulematta sen paremmin edelleen julkisuuteen, mutta sitä ei kai mitkään toimistot voi salata, että n. 1,000 brittiläistä siirtolaista on pyrkinyt tulemaan karkoitetuksi kotimaahansa niiden kurjien olosuhteiden vuoksi, joiden alaiseksi he ovat joutuneet Canadassa.

Fordin autotuotanto

Lisääntyy huomattavasti uusien työkiristysmenetelmien avulla

DETROIT, Mich., lokak. 7. — Fordyhtiön tuotanto syyskuun ajalla teki 161,305 autoa, ollen se huomattava lisäys edellisen vuoden syyskuuhun verrattuna. Kuluvan lokakuun aikana pitäisi tuotannon kohota 175,000:teen A-malliseen henkilö- ja AA-malliseen kuorma-autoon. Viime vuoden lokakuulla tuotettiin 127,225 autoa. Kuluvan vuoden yhdeksän ensi kuukauden aikana valmistettiin yht. 1,633,498 autoa.

Fordin tehtaissa täällä on ollut käytännössä 5-päiväinen työviikko. Työntekijöitä on ollut 108,138 lokak. 2 pnä.

Tuotantoa on voitu kohottaa kiristämällä prosessin nopeutta. Palkkoja ei kuitenkaan ole vastaavasti koroitettu.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL. A. VAARA. B. TENHUNEN. M. POHJANSALO. A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerotilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksien ja ilmotusagenttuurien ym. vaadittaessa, lähetettävä ilmotusten etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonalliselle nimelle: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiotut ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

Taisteluohjelma työväenpettäjiä vastaan

Eilen alkoi Torontossa Amerikan työväenliiton vuotuinen edustajakokous, joka kaikesta päättäen muodostuu entisiä taantumuksellisemmaksi ja entistään enemmän luokkarauhaa edistäväksi Yhdysvaltain imperialismin ja yleensä kapitalistien hyväksi. Siellä tulevat menestyneet liikemiehet, militaristit, työväen harhaanjohtajat ja muut työläisten ja näiden taistelujärjestöjen viholliset puhumaan ja tekemään työläisten nimessä päätöksiä imperialistisen kapitalismin hyväksi.

Näin ollen on mitä suurimmasta merkityksestä, että tähän porvarilliseen propagandaan vastataan ja paljastetaan Amerikan työväenliiton petollinen osuus ja esitetään Amerikan työväenliiton luokkarauhan kapitalistien ja työläisten yhteistoiminnan ohjelmaa vastaan vallankumouksellinen ohjelma järjestäytymisestä ja taistelusta teollisuuden kapitalistista järkiperäistyttämistä, palkanalennuksia ja imperialistista sotaa vastaan. Tämä tullaan tekemään kokouksessa, joka on kutsuttu keskiviikoksi Yhdysvaltain äsken perustetun ammatillisen yhtenäisyysliiton ja Canadan ammatillisen valistusliiton toimesta ja jossa tulee puhumaan ensinmainitun liiton yleissihteeri William Z. Foster ja useat huomatut canadalaiset toverit.

Yhdysvaltain ammatillisen yhtenäisyysliiton ja Canadan ammatillisen valistusliiton toimesta tullaan tilaisuudessa Toronton työläisille paljastamaan Amerikan työväenliiton ohjelman ja menettelytapain mädännäisyys ja petollisuus työläisiä kohtaan, joka m.m. ilmenee äskeisessä New Orleansin lakon myymisessä sen toimesta, Elibethtonin ja Marionin kutomalakkolaisten pettämisessä, satamatyöläisten palkkoja alentavan sopimuksen hyväksymisessä ja puheenjohtaja William Greenin esiintymisessä kaikissa kiihkoisänmaallisissa ja militaristisissa seremonioissa ja juhlatilaisuuksissa.

Kokouksessa esiintyvät puhujat tulevat tekemään selvää siitä liikkeestä, joka Yhdysvalloissa alkoi Clevelandissa syyskuun alussa pidetyssä ammatillisessa yhtenäisyyskokouksessa, jossa perustettiin taisteleva keskus teollisuusliitoille ja vanhoillisten liittojen vasemmistolaisille vähemmistöille, keskus, jonka ohjelmaksi hyväksyttiin järjestymättömien työläisten järjestäminen luokkapohjalla ja taistelu järkiperäistyttämistä palkanalennuksia ja työsuhteiden huonontamista ja imperialistista sotaa vastaan. Tätä samaa ohjelmaa on kommunistipuolue ja ammatillinen valistusliitto Canadassa noudattanut johtaessaan työläisiä taisteleviin teollisuusliittojen perustamisessa ja rakentamisessa puutavara-, kaivos-, auto- ja terästeollisuuden aloilla sekä neulomatyöläisten keskuuteen ja johtaessaan työläisiä taisteluissaan.

Se on taisteluohjelma kapitalisteja ja työväenpettäjiä vastaan työläisten lähimpien etujen ja vaatimuksien, kuin myös kapitalismin lopullisen kukistamisen puolesta!

Radikaaliset intellektuaalit Gastonian uhrien puolesta

Kansainvälisen Työväenavun keskuskomitea on julkaissut kutsun, jossa kehotetaan tukemaan Gastonian työläistaistelijoita, joita pääoman valta uhkaa. Tämän kutsun allekirjottajain joukossa ovat Upton Sinclair, Maxim Gorki, Henri Barbusse, Carl Lindhagen, prof. Alfred Goldsmidt ja mainitun järjestön keskuskomitean nimessä Georg Ledebour ja Willie Munzenberg.

Näitten lisäksi on tunnettu saksalainen kumouksellinen teatterinjohtaja Edwin Piscator lähettänyt sähkösanoman Charlie Chaplinille, kehottaen häntä asettumaan Gastonian työläisten taistelijain puolustuksen johtajaksi. "Sellaisella teolla teidän puoleltanne", sanotaan sähkösanomassa, "maailma ja koko Amerika tulee tietämään, että intellektuaaliset työläiset muodostavat yhden yhtenäisen rintaman lausuessaan julki suuttumuksensa."

Paitsi näitä toimenpiteitä, on Kansainvälisen Työväenavun keskuskomitea päättänyt lähettää Amerikkaan joitakin lakimiehiä avustamaan Charlotten oikeistaistelussa syytettyjä. Seuraavat tunnetut europalaiset lakimiehet lähetetään: T:ri Werthauer Berliinistä, t:ri Albert Fournier Pariisista, t:ri Bartosek Praagista, t:ri Schönhof Wienistä ja t:ri Mayer Oslosta.

Eräs suurimerkityksellinen hyökkäys

Toveri-lehti kirjottaa:

Yhdysvaltain työdepartementti suorittaa parhaillaan kaikkien niiden työläisten registeröintiä, jotka kuuluvat Independent Shoe Workers Unioniin. Tämä on tämän maan työläisten luokkataistelun kannalta katsottuna mitä suurimerkityksisin asia. Se ei ole enempää eikä vähempää kuin A. F. of L:n ja valtion taholta hyökkäys taistelumielisiä työläisiä vastaan. Tarkotus on ennenkaikkea hyökätä tässä yhteydessä ja tällä tavalla ulkomailla syntyneitä työläisiä vastaan, samalla kun se on hyökkäys amerikalaissyntyisiä taistelumielisiä työläisiä vastaan niiden taistelutahdon lannistamiseksi ja taistelujärjestön murskaamiseksi. Tämän registeröinnin pohjalla suunnittelevat kapitalistit valtalaitoksineen maastakarkotuksia. Suunnitelma — joka kuuluu erottamattomana osana imperialistiseen sotavalmisteluun — tarkottaa lopuksi tuhota koko taistelumielisen vasemmistoliikkeen. Gastonian taistelu, Ammattiunioitten Yhtenäisyysliiton muodostaminen Clevelandin kokouksessa, kaikki nämä, jotka ovat tämän maan työläisten radikalisoitumisen pettämättömiä merkkejä, ovat nostattaneet kapitalistit valtakoneistoineen tähän hyökkäykseen.

Työläisten on tähän hyökkäykseen vastattava vastahyökkäyksellä, järjestämistyönsä laajentamisella ja tehostamisella. Mainitun union, kaikkia kolkilla, kaikissa teollisuuksissa, on tämä työ asetettava ensimäiseksi. Länsirannikolla on puutavarateollisuuden alalla luotava voimakas järjestö, joka on yhteydessä maan muitten teollisuuksien työläisten järjestöjen kanssa.

MacDonald "rauhanenkelinä"

Koko kapitalistinen ja sosialidemokraattinen sanomalehdistö koettaa uskottaa työläisille ja työtätekeville farmareille, että Englannin "työväen" hallituksen pääministerin, MacDonaldin, Amerikan tulolla olisi "rauhan lujittamisen" tarkotus. Tämä tulkinta on niin kaukana todellisuudesta kuin itä on lännestä ja suoraa ja avointa petosta.

Kysymyksessä ei ole mikään "rauhan lujittaminen", vaan se, että ENGLANNIN JA AMERIKAN VÄLISET RISTIRIIDAT OVAT KÄRJISTYNEET SIINÄ MÄÄRIN, ETTÄ ENGLANTI ON PAKOTETTU RYHTYMÄÄN ERIKOISIIN MANOVEREIHIN VOIDAKSEEN PIDÄTTÄÄ KÄSIINSÄ AIKAMÄÄRITELMÄN, MILLOIN TUO UUSI SOTA JULISTETAAN. Toisin sanoen Englanti pyrkii saamaan lisää aikaa tähän sotaan valmistautumiseen.

Amerikan puolelta oli Kelloggin sopimus manööveri, jonka kautta Amerikan Yhdysvallat otti itselleen alotemahdollisuudet ja Yhdysvallat synnytti tuon sopimuksen vastapainoksi Kansojen Liitolle, jota Englanti pääasiallisesti on kontrolloinut ja käyttänyt ei ainoastaan Neuvostoliittoa, mutta myöskin Amerikan Yhdysvaltoja vastaan.

Mitkä ovat ne pakottavat tekijät jotka ajavat Englannin tähän manööveriin? Mitä merkkejä on olemassa siitä, että ristiriidat ovat arveluttavassa määrässä entisestään kärjistyneet?

Porvaristo, sosialidemokraatit, vieläpä oikeiston vaipuneet kommunistituopiotkin koettavat väittää, että sotakorvauskysymysten ratkaisemisyritykset uuden Young-plaanin mukaan "vakaannuttaisivat kapitalistista stabilisatsiota" ja "heikentäisivät imperialistisia ristiriitoja". Tämä väite on kokonaan kysymyksen päälaelleen asettamista. Päinvastoin merkitsee Young-plaanin toteuttaminen Yhdysvaltain johtamaa Englannin entistä ankarampaa saartamista. Ja että imperialistinen Englanti täysin selvästi tämän käsittää, kävi ilmi siitä päättäväisestä kapinasta, mihin sosialidemokraattinen Philip Snowden, Englannin imperialistisena valttikansleriina nousi Hagin konferenssissa. Kansalliset kapitalistiryhmät eivät monin vuosiin ole joutuneet niin kärkevästi keskenään vastakkain kuin juuri Hagissa.

Mutta vaikka sosialidemokraatti Snowden esiintyikin Englannin imperialismin ennen kuulumattoman kiivaana puolustajana, ei hän onnistunut tehtävässään. Hän sai pieniä konsessioneja — tietenkin Saksan työväenluokan kustannuksella — Englannin imperialismille. Mutta tosiasiaksi jää että Amerika imperialismi ajoi Youngin plaanin läpi ja että sen kautta rakennetaan uusi ja tehokkaampi sotavarustelu Amerikalle perustamisvälineiksi, sekä että sen mukaan Europan imperialistiset vallat joutuvat toimimaan Amerikan imperialismin piiskurivouteina. Ja näinä päivinä kokoontuvat kansainväliset pankkiirit Amerikan imperialistisen pankin johdolla Bade Badeniin, Saksaan — luomaan Amerikan kontrolloimaa kansainvälistä pankkilaitosta. Sen tehtävänä tulee olemaan toimia Young-plaanin toteuttajana ja Amerikan imperialismin agenttuurina Europan taloudellisen kontrollin valtauksessa.

Toiseksi on pidettävä mielessä, että Englannin imperialismi on systemaattisesti kiristänyt joka puolella maailmaa saarterengasta Neuvostoliiton ympärille. Sosialidemokraattisen MacDonaldin "työväen" hallituksen johdolla oli määrä alottaa aseellinen hyökkäys Neuvostoliittoa vastaan. Imperialistisen Amerikan ja imperialistisen Englannin vihjauksesta pantiin Kiinan vallankumouksen pyövelit tuota hyökkäystä alottamaan. Neuvostoliiton kumouksellinen diplomatia kuitenkin murskasi tilapäisesti tuon sotaprovokatsionin ja paljasti koko mailman työläisille ja talonpojille imperialistisen maailman sotaprovokatsionin tarkotusperät. Ja sen sijaan että imperialismin ja sen sosialidemokraattisten lakeijoitten olisi onnistunut tällä kertaa saada yleismaailmallinen hyökkäys aikaan Neuvostoliittoa vastaan, taistelevat maailman imperialististen valtojen lakeijat parhaillaan Kiinassa keskenään sisällissodan muodossa ylivallasta. Siis todellisuudessa käydään Kiinassa parhaillaan imperialistisen maailman uutta sotaa etuvartiokahakan muodossa.

Paitsi tätä onnistui Yhdysvaltain diplomatian Haagissa asettaa hyökkäys- ja puolustusliiton keskenään tehneet imperialistisen Ranskan ja imperialistisen Englannin keskenään vastakkain. Niitten välillä vallinnut suloinen yhteisymmärrys on kylmennyt huomattavasti.

Samanaikaisesti näitten diplomaattisten tappioitten kanssa on Britannian sosialidemokraattien johtamalla imperialismilla vastassaan kasvava kumouksellinen siirtomaakansojen liikehtiminen Intiassa, Egyptissä ja Palestinassa. Maan sisäinen taloudellinen tilanne kärjistyy. Englannin pankki on kohottanut diskonttokoron 6½%:iin, mikä on korkein, missä se on ollut kahdeksaan vuoteen. Luottosuhteet kiristyvät huomattavasti. Se vaikuttaa voimakkaana vipusimena teollisuuslamaannuksen laajentamiseen ja syventämiseen hetkellä, jolloin Englannin imperialistinen kapitalismi parhaillaan sosialidemokraattien johtamana toimeenpanee kapitalistista ratsionalisoimista. Työttömien miljoonien työläisten armeija kasvaa. Yksinpä suuria terästehtaitakin joudutaan panemaan seisauksiin — keskellä aseistautumiskilpailua (esim. Ebbw Vale Iron and Steel Works, Walesissa.)

Nämä seikat ja monet muut näitten lisäksi pakottavat Englannin imperialismin taistelussaan maailmanvallasta etsimään itselleen "hengähtämisaikaa". Ja toiseksi on sen pyrittävä punomaan kiinni sitä imperialistisen kapitalismin hyökkäysverkkoa Neuvostoliittoa vastaan, joka Kiinassa on repeytynyt Neuvostoliiton kumouksellisen diplomatian ja Punaisen Armeijan edessä.

Nämä ovat syyt, jotka vetävät sosialidemokraatti MacDonaldin Englannin imperialistisen kapitalismin asianajajana Washingtoniin tapaamaan Amerikan imperialismin toimeenpanevan vallan edustajaa, Herbert Hooveria.

Ja että kysymyksessä on poikkeuksellisen tärkeä imperialistinen pulma käy erehtymättömällä tavalla ilmi imperialistisen Washingtonin valmisteluista. Huomattavilla otsikoilla ilmotetaan näet, että vastoin kaikkia aikaisempia traditsioita suljetaan valtiosihteeri Stimsonin MacDonaldille järjestämästä "kunniapäivällisestä" pois kaikki naiset — yksinpä MacDonaldin tytär ja valtiosihteeri Stimsonin vaimokin. Läsnä tulevat olemaan ainoastaan Amerikan imperialismin valitut ja luotetut edustajat. Kysymyksessä ovat kahden maailman voimakkaimman imperialistisen vallan keskinäiset kärjistyvät ristiriidat maailmanvallasta. — Kysymyksessä ovat sotahankkeet Neuvostoliittoa vastaan. Ja tällöin ei imperialistinen Washington luota edes omien valionaistensa kielenkantimiin, naisten, joitten tehtäväksi tämä samainen imperialismi asettaa mobilisoida ja voittaa Amerikan työläis- ja farmarinaiset imperialistisen sodan puolelle. — S.K.T.

Viikon tapahtumista

Chicagossa tarvitaan
jo lentopoliiseita,
vaikeaa kun muuten oisi
pidätellä juopuneita,
jotka kännipäissään lentää,
ennen aikaa surmaan entää.

Borowskinpa murhaajille
syyttömyys jo julistettiin.
Ihme kyllä,
yleisellä syyttäjällä
suuttumusta nostatettiin.
Juttu jatkuu,
murhaajille takuu nousee,
joskin lautakunta
oikeuden jalkoihinsa polkee.

"Työväen puolueen" konferenssi
pitää "turpakäräjiä"
Englannissa.
Kolme päivää kulutettiin
tervehdykset puhuessa.
Koulu-apu työläislasten
siinä sivuun suistateltiin,
ett'ei riistoluokan mieltä
mitenkään sais' pahoitella,
sitä vanhoillinen johto
tarkoin koittaa noudatella.

Fordi lisää työttömyyttä,
siinä tulos tehostuksen työssä;
tuhannet taas tuosta tuntee
kiristyksen nälkävyössä.

Seitsemän on syytettyä
Gastonian juttuun jäänyt,
kun ei muka yhdeksässä
"syytä" oikeuskaan nähnyt.
Työläisien joukkomahti
asiaan on vaikuttanut,
puolustus kun toimintaansa
yhäti on tehostanut.

"Työväen Tiedonantajalla"
lupa taas on ilmestyä,
kunnes ohranoiden kynnet
alkaa kurkkuun kiristyä.
Suomessa kun tunnettuna
"painovapaus" on kyllä,
painokanteen pahahenki
työläisten on lehden yllä.

MAGNUS RAEUS.

Huoltoa Suomen punainvaliideille

Suomen porvaripuolueet — sosialidemokraattisen puolueen muodostaessa niiden leirin vasemman sivustan — ovat ankarassa tuohussa virkamiesten palkkain korotuksessa ja v. 1918 kansalaissodan valkoisten invaliidien avustamisessa. Mutta työläisille, punainvaliideille, ei riitä penniäkään.

Nyt on sosialistinen työläisten ja pienviljelijäin eduskuntaryhmä jättänyt eduskunnalle seuraavan esityksen punainvaliidien avustamiseksi varatun menoerän sisällyttämisestä valtion budjettiin:

Tämän maan työväenluokka — sanotaan esityksessä — on yhteiskunnalliseen huoltoon niinkuin muihinkin etuihin nähden lapsipuolen asemassa, verrattuna yläluokkalaisiin. Tämän maan porvaristo on varsinkin viime vuosien aikana saanut Eduskunnassa hyväksytyksi mitä erilaisimpia lakeja ja asetuksia, joiden tarkotuksena on ollut yhteiskunnan kustannuksella ylläpitää niitä yhteiskunan jäseniä, jotka kuuluvat omistavaan luokkaan ja sen puoltajiin. Yläluokan huoltamista tarkoittavia määrärahoja onkin porvaristo sisällyttänyt budjettiin, monien eri pääluokkien kohdalle huikeita summia niin että sellaiset huoltomäärärahat tekevät v. 1930 menoarviossa jo toistasataa miljoonaa markkaa, mistä työtätekevä luokka pääsee tuskin ensinkään osalliseksi. Tämä räikeä epäkohta esiintyy jokaisessa tapauksessa, jolloin yhteikunnan huoltotoimenpiteitä on pantu käytäntöön valtion varoilla.

Yksi tällainen räikeä luokkapyyteiden sanelema epäkohta tulee näkyviin vuonna 1918 käydyn kansalaissodan johdosta invaliideiksi joutuneiden avustamisessa yhteiskunnan varoilla. Vaikkakin valtion varoista on jo siitä lähtien kun kansalaissota päättyi maksettu avustuksia ja eläkkeitä valkoisten puolella raajarikkoutuneille, on kuitenkin työväenluokan puolella taistellessaan invaliideiksi joutuneet jätetty tästä avustuksesta ja eläkkeestä kokonaan osattomiksi. Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on 16 pääluokan kohdalla valkoisten invaliidien avustamiseen ja eläkkeisiin varattu 12 miljoonaa markkaa mutta punaisten invaliidien avustamiseen näiden 11 vuoden aikana ei ole varattu penniäkään.

Puuttumatta tässä yhteydessä lähemmin kansalaissodan syihin ja vaiheisiin, rajotumme vain toteamaan sen tosiasian, että kansalaissotaa porvariston puolelta käytiin kansan työtätekevää enemmistöä vastaan ja kapitalistisen sorron vakiinnuttamiseksi. Punaisten puolella taistelleet ovat sitäkin oikeutetuimmat saamaan valtion huoltoa ja eläkettä, sillä punaiset taistelivat köyhälistön vapautuksen puolesta.

Jotta punaisten invaliidien toimeentulo turvattaisiin ja heidän huoltamisessaan vallitseva räikeä epäkohta voitaisiin edes osittain poistaa, olisi tulo- ja menoarviossa varattava riittävän suuri määräraha vuosittain punaisten invaliidien eläkkeitä ja avustuksia varten. Ehdotamme sen vuoksi: että Eduskunta päättäisi ottaa vuoden 1930 tulo- ja menoarvioon 16 P. l. kohdalle 5,000,000 markan suuruisen arviomäärärahan kansalaissodassa raajarikkoutuneiden punaisten sotilaiden avustuksia ja eläkkeitä varten.

Port Arthurin uutisia

Nuorukainen ruhjoutui junan alle. Sidney Chapman, 16 vuotias englantilainen nuorukainen tavattiin t.k. 2 p:nä Canadan Pacificin raiteilta oikea jalka irti poikki ja heikossa tilassa. Hänet kuljetettiin täkäläiseen sairaalaan, jossa hänessä toimitettiin leikkaus. Ja yhteen aikaan hän olikin jo melko virkeä, lääkärit otaksuen hänen paranevan. Mutta viruessaan useampia tunteja rautatiellä ennenkun hänet tavattiin ehti hänestä vuotaa veri siksi vähiin, että ei voinut kestää loukkaantumisen aiheuttamaa kamppailua vaan kuoli t.k. 4 pnä.

Sairaalan viranomaisille oli hän kertonut olleensa matkalla Montrealiin ja tapaturman sattuessa oli hän yrittänyt ottaa kiinni itäänpäin menevästä tavarajunasta. Mutta sitä tehdessään oli hän jotenkin horjahtanut edellä kerrotulla seurauksella.

Metsätyöläinen ruhjoutunut puun alle. Arvo J. Kuivanen tavattiin t.k. 3 pnä iltapäivällä kuolleena puun alta lähellä Nolalu'ta. Tapaturman sattuessa hän työskenteli yksin, joten tapahtumaa ei ollut kukaan näkemässä. Mutta hänen otaksutaan olleen karsimassa mäkirinteeseen kaatamaansa puuta ja puun alkaessa pyörimään alamäken jääneen sen alle. Tapaturman otaksutaan tapahtuneen kello 10 tienoissa a.p. ja kuoleman olleen siitä heti seurauksena. Häneltä jäi vaimo ja kaksi lasta Suomeen. — S.

Timminsin uutisia

Jäsenryntäys on ollut täällä meillä kuten muuallakin käynnissä ja oli sitävarten järjestetty tervetuliaisillatsu 29 päivä syyskuuta. Ohjelmaa oli monenlaista. Niistä mainittakoon puhe toveri D. Heliniltä, jossa hän painosti sitä tärkeyttä mikä on yhteenliittymisellä, sillä hajanaisina ollessamme emme voi saada mitään aikaan. Puhe oli erittäin terveellistä sellaisille henkilöille jotka ovat ennen olleet mukana, vaan syystä tai toisesta jääneet sivustakatselijoiksi. — Jäseniksi ilmoittautuneita oli yli kolmenkymmenen. Saapa nyt nähdä onko joukossa paljonkin sellaisia jotka seuraavat nimeään, kun sitä ensikerralla mainitaan, ettei kävisi nin, että nimi vaan on jälellä ja nimen omistaja on missä sattuu.

Tanssit Gastonian lakkolaisten avustamiseksi oli 2 p. t.k. Yleisöä ei ollut oikein runsaasti. Tämä kai johtui siitä että ei monkaan tiennyt. Tämänlaatuisia tilaisuuksia kun pannaan toimeen niin niistä pitäisi tiedottaa hiukan aikaisemmin eikä täräyttää niin äkkiä, sillä onhan meillä ollut tiedossa Gastonian toveritilanne. Mutta hyvähän se oli näinkin. Ollaan ensikerralla aikaisempia.

Uutta postikonttoria on alettu rakentamaan Pine st. ja neljännen avenuen kulmaan. Rakennuksen kustannusarvio 75 tuhatta. Rakennus on urakoitsija Hill & Clarkillä. Rakennus kai tulee olemaan Timminsin mahtavin, sillä se rakennetaan harmaasta kivestä. Moni poika on sinnekin ollut käsivarsiaan tarjolla, vaan ei ole kelvannut, sillä työttömien luku on siksi suuri. Palkka tavalliselle sekatyöläiselle siinä on 35 senttiä tunnilta. Eihän siitä muuten jäisikään urakoitsijalle taskun täytettä.

Kansalaissota-niminen kappale esitetään osaston näyttämöltä tämän kuun 13 p., kello 8 illalla. Kappale on kirjoitettu vuoden 1917 ja 1918 tapahtumista Suomessa. Kappaleen kirjoittaja Edwart Lapinsalo on siinä melkoisen asiakkaasti kuvaillut niitä aikoja. Edellämainittujen vuosien tapahtumista on kai jo olemassa useampia näytelmiä, van eihän lisä pahaa tee, tavataan sanoa. Mitä itse kappaleen sisältöön ja kokoonpanoon tulee, niin olenpa varma, että tämä on helmi joukosta. En lähde tässä sen pitemmälle selittämään kappaleen sisältöä, vaan jokaisella on se tilaisuus nähdä 13 päivänä. Kappale on 5-näytöksessä. Mutta ei silti liian pitkä, esittäminen ottaa kolmisen tuntia. Meille timminsiläisille on annettu vähän etuisuuksia, nimittäin siinä suhteessa, että saadaan esittää ensin tämä kappale Canadan kamaralla. Tulkaa siis ajoissa ettei synny mitään häiriötä kappaleen esityksen aikan. Ajatelkaapa kuinka suurta vääryyttä te teette niille henkilöille, jotka haluaisivat seurata kappaleen esitystä. Erittäinkin haluaisin hieman muistuttaa niitä ääneensä ajattelijoita, jotka tavallisesti ottavat paikkansa parvekkeella, siinä "kuherruskoornerissa" Teillä arvoisat sanansekaajat on kyllä puheoikeus, mutta ajatelkaahan samalla, että joillekin on annettu korvat sitä varten että niillä kuulisi. — Jupet.

Montrealin uutisia

Viimeinen huomautus kaikille näytelmiä harrastaville, että Työläisen tytär, 5-näytöksinen murhenäytelmä esitetään osaston näyttämöllä ensi sunnuntaina, esitys alkaa kello 8.30 illalla. Pilettiä saa ostaa etukäteen Vapauden kirjakaupasta, Heikkilän ruokalasta, Järven kaupasta, ynnä toimikunnan jäseniltä. Katsokaa ilmoitusta tästä lehdestä.

Osaston myyjäiset. Myyjäistoimikunta viime kokouksessaan teki valmistuksia 19 p. pidettäviä myyjäisiä varten. Ensinnäkin päätettiin sinä iltana tanssia kahden hanurin ja 1 orkesterin soitolla kahdella lattialla, samalla ollen myyjäisnäyttely ylä lattialla, joten kenellekään ei tule ikävä; jos ei tykkää mennä kontrin "jätsiä" niin menee vanhanmaan polkkaa, molemmista taudeista pääsee. Haali tullaan silloin laittamaan erikoisesti sitä varten, samoin naiset ovat luvanneet laittaa ravintolan. Myyjäislippuja on myyty etukäteen ja ovat menneetkin kuin kuumille kiville. Jos myymättä jää, niin loput myydään tässä tilaisuudessa. Samalla on sinne järjestetty muutakin hauskaa, joten kaikenlaista huminaa tulee olemaan. Sisäänpääsy tilaisuuteen on tavallinen tanssimaksu.

Kaikkia, jotka eivät ole vielä lahjoittaneet myyjäisiin tavaroita ja haluavat sen tehdä, pyydetään ne jättämään haalille t.k. 13 p. kello 2 aikaan, samoin ne jotka ovat olleet keräämässä lahjoituksia. Jälkeenkin päin otetaan kaikki lahjotukset mielihyvällä vastaan, aina 19 päivän iltapäivään asti. — J.

Sault Ste. Marien uutisia

Vastalause. — Gastoniassa, North Carolinan valtiossa, Amerikan Yhdysvalloissa, on Kansallisen tekstiilityöläisten liiton järjestäjiä ja jäseniä asetettu syytteeseen poliisipäällikkö Aderholtin murhasta. Me työläiset kuitenkin olemme tietoisia siitä tosiasiasta, että näiden edellämainittujen henkilöiden syyttämiseen on ryhdytty ennenkaikkea senvuoksi, että he ovat tarmokkaasti järjestäneet etelävaltioiden tekstiilityöläisiä taistelemaan parempien elinmahdollisuuksien puolesta. Oikeudenkäynin aikana ovat kutomoparoonien palkkaamat kätyrit ja pyssyhurtat harjoittaneet mitä räikeintä väkivaltaa tekstiilityöläisiä kohtaan, petomaisella tavalla raahaten heitä kodistaan ja julmasti rääkäten sekä lisäksi ampuen suuren perheen äidin Ella May Wigginsin.

Koska me selvästi käsitämme Gastonian työläisten taistelun myös omaksi taisteluksemme, niin me Sault Ste Marien työläiset, kokoontuneina joukkokokoukseen suomalaisella haalille päätämme:

1) että me vaadimme Gastonian lakon johtajia vastaan nostettujen syytösten kumoamista sekä kaikkien syytettyjen heti vapaalle jalalle laskemista; ja

2) että me tulemme viimeiseen saakka puolustamaan ja vastaamaan niin moraalisesti kuin taloudellisesti näitä oikeuksiansa puolesta taistelevia tovereitamme.

Edelläoleva protesti lähetetään North Carolinan valtion kuvernöörille ja työväenlehdille.

Sault Ste. Marie, Elok. 28 p. 1929.
Canadan Työläisnaisten liitto,
Miina Aalto, Puheenjohtaja — Martha Koski, Sihteeri.

Eri paikkakunnilta

Hamilton, Ont.

Uusi osasto puolustusrintamaan

Täällä on jo pitemmän aikaa ollut ajatusta perustaa osastoa tai puolustusliittoa, vaan suomalaisten vähälukuisuuden ja erimielisyyden tähden ei sitä ole vielä ennen voitu toteuttaa. Nyt syysk. 31 p. perustettiin tänne Canadan Työväen Puolustusliiton haaraosasto, johon perustettaessa yhtyi 14 jäsentä. Kokouksen alussa puhui eräs toiskielinen toveri, jonka jälkeen alettiin kokous ja valittiin sihteeriksi Ida Myllymäki, organiseeraajaksi ja Vapauden kirjeenvaihtajaksi John J. Tarvud, rahastonhoitajaksi Martha Helminen, jäsenkirjuriksi Elli Pukkila, kaupungin keskuskomiteaan John J. Tarvud ja Esteri Jylänkä, johtokuntaan virkailijain lisäksi Hemmi ja Alma Lakanen ja Esteri Jylänkä. Vielä valittiin iltamatoimikunta ja päätettiin toimia lakon avustamiseksi mitä voidaan.

Lakko jatkuu yhä. Lakkolaiset ovat päättäneet jatkaa taistelua loppuun asti. Ainoa mikä huolestuttaa lakkolaisia on — nälkä. Jos se voidaan torjua, niin sitte on kaikki hyvin. Ja se voidaan torjua ainoastaan tovereitten yhteisellä apuunrientämisellä, sillä muualta emme saa lakkoavustusta kun ainoastaan työläistovereilta.

Vapaus tunnetaan, sen saivat pari toveria kokea. Kun he menivät eräänä iltana Nat. Steel Car Comp. lakkopaikalle, tarkotuksella avustaa lakkovartijoita, niin siellä ei sattunut olemaan ketään jonka olisivat tunteneet, joten lakkovartijat luulivat että niillä on tarkotus mennä rikkuriksi. Vaan kun lakonjohtaja tuli paikalle ja kysyi, että mitäs lehteä ne pojat lukee ja pojat vastasi että Vapautta, niin johtaja sanoi: Ei ne pojat mene rikkureiksi, koska ne lukevat Vapautta. — Ja se on totta. — Krj.v.

NÄYTTÄMÖTAIDE

ARVOKKAAN ILLAN

vaikka surullisen, saimme viime lauantaina Liberty-haalilla, jonka näyttämöllä esitettiin Strindbergin "Isä". — Kun olimme kuulleet, että näytelmä oli lyöty lavalle kaikella kiireellä liian paljojen perättäisten tanssien välipalaksi, niin otaksuimme että saamme siis jonkinlaista hätärieskaa, joka meidän on kohteliaisuudesta nautittava, Hämmästyimmepä siis jonkun verran, kun saimmeksin aivan täysipainosta esitystä.

"Isä" — aito strindbergiläistä muuten — on näytelmä, jonka sisältö ei selvene muutamilla lauseilla, eikä oikeastaan mitenkään muuten, kuin näkemällä ja kuulemalla, sellaisen ajatusten ja sielullisten ristiriitojen paljouden se sisältää. Ilmiöityy taistelu miehen ja naisen, "uroon ja naaraan" välillä, isän ja äidin ja isyyden ja äitiyden välillä lapsesta, lapsen "sielusta". Järjen ja tunteen, vapaampain ajatusten ja piintyneen vanhoillisuuden kylmän harkinnan ja uskonnollisten houraillujen välisiä ristiriitoja, jotka johtavat tekoihin.

Nainen, äiti (Laura) voittaa. Viattomana, keinoja katsomatta, tunnottomalla ja hämmästyttävän halpamaisella vehkeilyllä, jonka hän itse vakuuttaa tapahtuvan ilman harkintaa, pääsee hän päämääräänsä — saa murretuksi miehen, voitetuksi lapsen ja pidetyksi oman päänsä. Välikappaleina hänellä siinä ovat toiset naiset sukupuolivaistoineen ja miehet, jotka joutuvat juonten vyyhteen. — Mies, isä (Ratsumestari) näyttää. Hän, vapaa-aatteinen, teräväjärkinen, kunnianhimoinen mies, joka rakastaa lastaan, näkee hänessä oman elämänsä jatkon ja pyrkii siis, itsekkäästi kyllä, ohjaamaa hänen kasvatustaan järki-ihanteittensa mukaan, sortuu vehkeilyjen lyömänä. Vuosikausia on Laura herättänyt huhua, että hänen miehensä on tulemassa mielenvikaan, sitten hän herättää miehessä epäilyksen ettei tämä olisikaan lapsekseen luulemansa lapsen isä. Saapi ärsytetyksi miehen hermoston ja viimein uskotetuksi kaikille, jopa lääkärillekin, että mies on mielenvikainen. Hänet asetetaan holhouksen alle ja puetaan hulluna pakkopaitaan, jonka sitojaksi joutuu hänen entinen imettäjänsä (Margret), nainen, joka häntä rakastaa äidin hellyydellä, ja jota hän puolestaan pitää ainoana uskollisena ympärillään. Tällöin onkin miehen hermosto jo järkytetty hulluuden rajoille. Loppuiskuna on halvaus, yhtä kuin kuolema.

Emme pyri kuvaamaan näytelmän

Joulurahat Suomeen

Kurssi
Smk. 39.40 Canadan dollarista

LÄHETYSKULUT

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Suomen markasta.

Laivapilettejä myydään

Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA
957 Broadview Avenue,
Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa

Yli kymmenen miljoonaa Suomen markkaa on lähetetty tämän vuoden ajalla ja jokainen lähetys on mennyt hyvästi perille.

Me emme ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten oman liikkeen, Vapauden, kautta.

Joululahjaksi on Phonographi edullinen.

Phonographeja sekä levyjä saa Vapauden Sudburyn ja Montrealin konttorista.

Lähettäkää toisilta paikkakunnilta tulevat välitykset nimellä ja osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Vapauden joulukorttimallit

Vapauden joulukorttimallit on lähetetty näinä päivinä kaikille asiamiehille. Jos joku ei ole saanut, ilmottakaa Vapauteen ja teille lähetetään uudet mallit. Malleja lähetetään, pyydettäessä, muillekin eikä ainoastaan asiamiehille. Tilatkaa malleja metsä- ja yksityisille kaivoskämpiköille, joilla ei Vapauden asiamiestä vielä ole.

Asiamiehet voivat ottaa huomioonsa, että tänä vuotena on Vapauden korttien mallivarasto runsaampi kuin milloinkaan ennen ja hinnat ovat erittäin halvat. Näinollen kun reippaasti käy tehtävään on helppo saada paljon tilauksia. Kaikkien korttien mukana lähetetään sopivat kuoret.

Lähettäkää tilauksia heti nyt, sillä myöhemmin tulleet eivät mahdollisesti ehdi tarpeeksi aikasin valmiiksi, Suomeen lähettämistä varten.

Tov.

Box 69 VAPAUS Sudbury, Ont.

Neuvostoliiton ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet

Tov. Rykovin selostus neuvostojen viidennelle edustajakokoukselle

(Jatkoa edelliseen numeroon)

"Historian kokemuksen täytyy saada amerikkalaiset vakuutetuiksi siitä, että jos nousee kysymys "merien herruuden" väkivaltaisesta käsistämme kaappaamisesta, niin ei ole mitään perusteita odottaa, että luovuttaisimme sen ilman epätoivoista taistelua. Toisaalta on samaten epätodenmukaista, että Yhdysvallat luopuisivat yrityksestään riistää se (merien herruus) käsistämme, kuten mekään aikoinaan emme voineet tyytyä jättämään merien herruutta espanjalaisten käsiin".

Vuosista 1905—1914 muistuttaminen on samaa kuin muistuttaa välittömästä imperialistiseen sotaan valmistautumiskaudesta.

Niin suurten kuin yksityisten kapitalististen maiden väliset ristiriitaisuudet siirtyvät huomattavassa määrin taka-alalle. Kapitalististen maiden enemmistön voimat sijoittautuvat perussuunnan mukaan, jona on englantilais-amerikkalaisten suhteiden suunta. Tämä merkitsee, että sellaiset selkkaukset kuin Ranskan ja Saksan sekä Ranskan ja Italian väliset ristiriitaisuudet väistyvät näyttämöltä ja voivat ne käydä taisteluaan vain pitämällä koko ajan silmällä ylläkuvattua, maailman perustavain voimain asemmoittumista.

Nykyiset kapitalistisen maailman sisäiset keskinäissuhteet on joku kirjoittaja mainiosti luonnehtinut aikakauslehdessä "Economista" (v. 1928, joulukuun 1 p:n numero). Kirjoittaja hahmoittelee eteemme mielikuvituksellisen kuvan siitä, mitä tapahtuisi, jos nykyinen asiantila saisi kehittyä luonnonvoimaisesti alkamaansa latua myöten. Hän kuvaa tämän seuraavalla tavalla:

"Jos tapahtumat kehittyisivät alkamaansa traditsionista latua myöten niin vv. 1914—18 sodassa yhteisvoimin voittaneet suurvallat jakaantuisivat jonkun ajan kuluttua kahteen leiriin, joiden välisestä taistelusta syntyisi vuoden 1945 tai 1950 sota. Toisen vaakakupin puolella olisi näistä suurvalloista voimakkain — Yhdysvallat, ja se olisikin omalla puolellaan yksin. Toisen vaakakupin puolella taas voimakkuudessa toinen suurvalta — Isobritannia, mikä tasapainon säilyttääkseen kaappaisi Ranskan uuden ententen helmaan. Saadessan vastaansa Ranskan ja Isobritannian yhdistyneet voimat alkaisivat Yhdysvallat loppujen lopuksi — säilyttääkseen oman vaakakuppinsa painavampana — koota syliinsä Ranskan viholliset Euroopassa — niin Italian kuin Saksankin (kaunis loppu Locarnolle!) Todellisuudessa tulisi koko maailma kiinnitettyä puoleen tai toiseen, lukuunottamatta SNTL:ää joka "kolmantena nauravana" (tertius gaudens) istuisi katsomossa seuraten mielenkiinnolla ratkaisevaa hävityssotaa kapitalististen suurvaltojen välillä".

Minusta tuntuu, että koko tuo ylläoleva ennuste muistuttaa suuressa määrin sitä, mitä todella voi tapahtua. Kuitenkin on siinä kaksi virhettä. Ensiksikin — sota Neuvostoliittoa vastaan on myöskin hyvin suuressa määrin mahdollinen, ja toiseksi — tertius gaudens'in asema on kyllä itsessään mukiinmenevä, mutta emme aio ottaa tuota paikkaa iloitaksemme, vaan auttaaksemme tuon uuden sodan muuttumista todenteolla viimeiseksi sodaksi ihmisten välillä (Suosionosoituksia).

Tästä sotilaallis-poliittisesta perustasta syntyy nyt kokonainen sarja poliittisia ja sotilaallisia liittoja. Mielenkiintoisimmat näistä liitoista ovat englantlais-ranskalainen sopimus, joka — sikäli kuin voi päätellä — on tähdätty niin Sosialistista Neuvostotasavaltojen Liittoa kuin myöskin Pohjois-Aeriiman Yhdysvaltoja vastaan, ja kaikille hyvin tuttu Puolan ja Rumanian välinen sotaliitto.

Kapitalistisessa Euroopassa toimi tällä hetkellä kokonainen sarja vielä muitakin liittoja, jotka olemukseltaan merkitsevät niiden voimien asemmoittumista, jotka tulevat törmäämään yhteen lähestyvän yleismaailmallisen verilöylyn hetkellä.

Muutamia vuosia sitten osoitti tunnettu "pan-Eurooppa"-aatteen ideoloogi Kudenhoff-Kalergi, että Versailles'in rauhan tuloksena on Euroopassa nyt kaksitoista Elsass-Lothringia, joista jokainen voi olla aiheena uuteen imperialistiseen sotaan. Kaksitoista Elsass-Lothringia! Pienet valtiot tekevät suuren virheen, kun ne luottavat siihen, että suurten valtioiden pelatessa voivat pikkumaat olla kaikessa rauhassa, ja että pienen sodan voi käydä ilman Euroopan nykyisten isäntien sekaantumistakin. Suuren sodan puhjetessa ei kukaan anna pikkuvaltioiden oikeuksille minkäänlaista arvoa ja niiden asema tulee 10 kertaa pahemmaksi kuin Belgian asema viimeisen sodan aikana; ja taas nykyisen kireän tilanteen vallitessa voi jokainen pieni sota muuttua millä hetkellä hyvänsä valtavaksi imperialistiseksi sodaksi, eikä minkäänlaista pientä sotaa voi käydä ilman suurten isäntien sekaantumista.

Jokaisessa "suurisäntien" yhteentörmäyksessä tulevat pikkumaat nykyaikaisen sodan stratagisten metoodien voimasta murskaksi muserretuiksi.

Tämän tähden pitäisi pikkumaiden itsesäilytysvaiston ohjaamina orientoitua ei tulevan sodan lietsojien, vaan rauhanasian puolustajien puoleen. Niiden politiikan täytyy erikoisella voimalla suuntautua rauhan puoleen eikä jonkun sotaa valmistelevan leirin puoleen. Vain johdonmukainen rauhanpolitiikka voi turvata niiden kansallisen riippumattomuuden ja itsenäisen olemassaolon sekä suojella niiden väestöä sodan kauhuilta.

V. SNTL:n ulkopolitiikka

Toverit, viisivuotissuunnitelman toteuttaminen liittyy ulkomaisen vientimme ja tuontimme valtavaan kasvuun, minkä ohella tuontimme kohteena tulee olemaan mahtava määrä teollisuutemme, maataloutemme ja kuljetuslaitoksemme tarvitsemaa tuotantokoneistoa. Tämän vuoksi kiinnostaakin meitä nyt rauhallisten suhteidemme ja kauppasopimustemme kehitys ja vielä enemmän kuin ennen. Viisivuotissuunnitelman toteuttaminen vaatii johdonmukaista ja järjestelmällistä työtä kokonaisen vuosisarjan aikana. Tämän vuoksi pyrimme kansainvälisten suhteiden alalla luomaan niin lujat ja kestävät suhteet eri valtioiden kanssa, ettei tältä taholta tulisi minkäänlaisia häiriöitä tai esteitä viisivuotissuunnitelman edellyttämien jättiläismäisten töiden toteuttamiseen.

(Jatket.)

NOOTTIEN VAIHTO NEUVOSTOLIITON JA SAKSAN VÄLILLÄ

9 p. syyskuuta Saksan lähetystö luovutti ulkoasiain ministeriöön verbaalinootin vastaukseksi neuvostohallituksen 6 p. syyskuuta antamaan verbaalinoottiin.

Nootissa osoitetaan, että Saksan hallitus on suurella mielipahalla ottanut vastaan ne hyökkäykset, jotka neuvostohallituksen verbaalinootissa on suunnattu Saksan konsuleita vastaan neuvostokansalaisten puolustamiskysymyksessä, koska nämä hyökkäykset perustuvat yleisiin tarkistamattomiin tietoihin. Nootissa osoitetaan, että sen jälkeen kun pääkonsuli Stobbe kävi keskitysleirillä, niin siellä olevan 948 henkilön, joiden joukossa 38 naista, asema järjestettiin tyydyttäväksi, varsinkin ruokaan ja vaatteisiin nähden samoin omaiset voivat 2 kertaa viikossa käydä leirillä ja nyt ei ole enää valittamista.

Saksan hallitus pyytää täydentämään tietoja neuvostohallituksen nootissa mainittuihin neuvostokansalaisten murhiin, monien henkilöitten katoamiseen ja päättömien ruumiiden löytämiseen. Edelleen kehoitetaan, että Neuvostohallitus varoittaisi TASS:in Harbinissa olevaa edustajaa valheellisista tiedoista.

Jotta nykyiset erimielisyydet tulisivat rauhallisesti järjestettyä, kehoitetaan neuvostohallitusta odottamaan kunnes Saksan Harbinissa oleva konsulaatin edustaja, joka on lähtenyt tiedustelumatkalle Mandshuriaan, antaa selostuksensa, eikä ryhtymään Neuvostoliitossa olevien Kiinan kansalaisten vainoamiseen.

13 p. syyskuuta annettiin Saksan Moskovassa olevaan lähetystöön Neuvostoliiton ulkoasiain kansankomissariaatin vastausnootti.

Nootissa ilmoitetaan, että ulkoasiain kansankomisariaatti ei katso syyskuun 6 p:n nootissa olleen hyökkäyksiä Saksan Kiinassa olevia konsuleita vastaan, vaan sen tarkoituksena oli kiinnittää Saksan lähetystön huomiota Mandsuriassa olevien neuvostokansalaisten tavattoman vaikeaan asemaan ... että heidän asemastaan ei ole riittävästi virallisia ilmoituksia Saksan konsulien taholta.

Ulkoasiain kansankomissariaatin täytyy kumota Saksan nootissa mainittu vakuuttelu, että tiedot Kiinassa olevien neuvostokansalaisten asemasta "perustuvat yleisiin tarkistamattomiin vakuutteluihin". Tämän todistamiseksi on nootissa 2 liitettä, joissa luetellaan useita tapauksia väkivallasta neuvostokansalaisia kohtaan, heidän kiduttamisistaan, mestauksista ja jäljettömiin katoamisista.

Ulkoasiain kansankomisariaatti lausuu ihmettelynsä sen johdosta, että Saksan pääkonsuli syyttääa TASS:in edustajaa, joka ei edes ole Harbinassa, väärien tietojen levittämisestä, todistamatta syytöksiä millään muulla kuin paikallisten kiinalaisten viranomaisten yksipuolisella ilmoituksella.

Lopuksi ilmoitetaan, että verbaalinootissa 6 p:ltä syyskuuta ollut ilmoitus vainotoimenpiteistä vissiin Kiinan kansalaisten ryhmään nähden tehtiin Saksan lähetystölle tiedotusjärjestyksessä ja perustuu Neuvostoliiton hallituksen jo päättämään ja toteuttamaan päätökseen.

KULAKKIEN VASTAVALLANKUMOUKSELLINEN JÄRJESTÖ PALJASTETTU

Smolenskista ilmoitetaan, että Velikolutskin piirikunnan Sidorovtshinskissa on paljastunut vastavallankumouksellinen järjestö, johon kuuluu kulakkeja, ent. upseereja ja kauppiaita.

Järjestö on toiminnut vallankumojän teollisuuden on talousvuotena settaen tehtäväkseen vastustaa kaikin keinoin neuvostovallan toimenpiteiden toteutumista. Järjestön jäsenet ovat taistelleet köyhälistöä ja neuvostotyöntekijöitä vastaan järjestämällä murhapolttoja ja suorittamalla murhia. Järjestön jäsenet on vangittu.

KOLMANNEN TEOLLISTUTTAMISLAINAN LEVITYS

Kuultuaan valtiolainojen levityksestä huolehtivan keskuskomissian selostuksen III teollisuuslainan merkinnän kulusta Neuvostoliiton puhemiehistö toteaa, että lainan levittäminen on yleensä antanut hyviä tuloksia, nousten syyskuun 9 p:ä 541.5 milj. ruplaa eli 72.4% koko lainasummasta; täysin tyydyttävästi on lainaa levitetty (n. 96.1%) järjestyneen väestön keskuuteen. Heikosti sitä taas on levitetty talonpoikaistan keskuuteen — kaiken kaikkiaan 45 milj. rpl. eli 22.6% levitettävästä summasta.

Puhemiehistö kehoittaa liittotasavaltojen toimeenpanevia komiteoita velvoittamaan alueiden ja piirikuntien toimeenpanevia komiteoita kiinnittämään erikoista huomiota lainan levitykseen maaseudulle ja mahdollisimman lyhyessä ajassa lopettamaan tämän työn, voidakseen siirtyä toisiin välttämättömiin tehtäviin.

Puhemiehistö kehoittaa kaikkia sanomalehtiä ja ennenkaikkea talonpoikaislehtiä kiinnittämään lähiaikoina erikoista huomiota II teollisuuslainan levitykseen, samoin kuin edellisten lainojen obligatsionien säilyttämiskysymyksiin.

LENINGRADIN SATAMA YHTÄMITTAISEEN TYÖVIIKKOON

Neuvostoliiton kauppa-asiain kansankomisariaatti on kehoittanut Leningradin sataman päällikköä valmistamaan kysymys sataman siirtymisestä yhtämittaiseen työviikkoon.

V. 1905—1906 SYNTYNEIDEN PUNA-ARMEIJALAISTEN KIRJE V. 1907 SYNTYNEILLE

Me v. 1905—1906 syntyneet toverit lähetämme teille v. 1907 syntypeille kutsuntalaisille tuliset tervehdyksemme. Jonkun ajan kuluttua tulette te yhtymään yhdeksi suureksi perheeksi v. 1906 syntyneitten kanssa, jolloin teidän velvollisuutenne on järkähtämättä seisoa Neuvostovallan rajoilla ja olla aina valmiina torjumaan kaikki hyökkäykset, jotka on aloitettu punaista isänmaatamme vastaan.

Me v. 1905—1906 syntyneet puna-armeijalaiset kehoitamme teitä 1907 syntyneitä tovereita tulemaan määrättynä aikana täydessä järjestyksessä teille määrättyyn joukko-osastoon. Ottakaa esimerkkiä v. 1906 syntyneistä, jotka saapuivat joukko-osastoihinsa kunnon sotilaina. Tämä on myöskin teidän velvollisuutenne.

Jokaisen teidän velvollisuutenne on osallistua III teollisuuslainan realisointiin ja ostettava sitä vointinsa mukaan ja täten avustaa sosialistista rakennustyötämme.

Ainoastaan hyvällä yhteistyöllä voimme torjua meitä ympäröivien vihollisten hyökkäykset ja jatkaa rauhallista rakennustyötämme sosialismin hyväksi.

V. 1907 syntyneet toverit, me odotamme teitä, tervehdimme teitä ja toivomme teille menestyksellistä opiskelua Puna-armeijassa.

10 PROS:LLA ALENNETTAVA TUOTANTOKUSTANNUKSIA V. 1929—30

Neuvostovenäjän korkeimmalle kansantalousneuvostolle annetussa määräyksessä vaaditaan, että Neuvostovenäjän talonpoikaiston keskuuteen — kai- 1929—30 alennettava tuotantokustannuksia vähintäin 10%:lla (kontrollinumerot edellyttivät vain 7.5% alennusta).

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeasti ja huolellisesti täytetään.
(TTI.

sisältöä. Olkoon nämä viittaukset vaan esimerkkinä siitä, mitä tällainen näytelmä esittäjiltään vaatii. Lyhyesti sanoen, se vaatii syvänlaista psykoloogista tajuntaa, muuten syntyy vain ikävää vuorokeskustelua ja jotain muuta sellaista. Meidän näyttelijämme nyt, kuten useimmiten, omasivatkin tuon tajunnan. Lienee vaikea esittää Ratsumestaria paremmin kuin sen teki Lennart Hjorth. Mahdollisesti hiukan lievempi särmikkyys ja tiukkuus olisi paikoin ollut eduksi ja ehkäpä olisi hulluuden ilmiötä salvan takaa tultuaan voinut myöskin lieventää, mutta virheenä näistä ei kannata mainita. Laurana Hellen Hjorth — ei mitään vikaa, niin herttainen ja hyvä, niin kylmä ja "viaton" hän oli Margeriten osan vei Tyyne Tenhunen niin hyvin kuin se konsaan voitaneekaan, kerrassaan erinomainen oli hän esim. sitoessaan pakkopaitaa. — Pienemmät osat, jotka kai olivat kiireellä "ummesta avatut", kuten Berthan — Kaarina Heinonen, pastorin — Arvi Lahti, tohtorin — Henry Ellmen y.m. vietiin ymmärryksellä ja ilman moitteen sijaa. Se vähäinen kömpelyydenvivahdus, mikä ilmeni joissakin kohtauksissa (seurustelussa), olisi varmaan hijoutunut, jos kappaletta olisi enempi harjoiteltu. Se olisi myöskin tuonut enemmän varmuutta ja pontta. Täytyi nyt ehkä, esim. pastorin ja tohtorin, huomio olla liian paljon kiinnitettynä kuiskaajan koppiin, mikä häiritsee parhaimmankin. — Aapee.

Kirjotuksen ja numeroiden historiasta

Kirjotustaidon kehittyminen

Kirjotus on mykkää, mutta kauan säilyvää kieltä. Se on epäilemättä syntynyt ihmisten halusta säilyttää ja suojella tärkeimpiä ajatuksiaan ja tietoja. Ehkäpä myös jo varhain oli halua jättää tietoja tuleville polvillekin toimistaan, halua kertoa niille, kuka oli uljain kirjottajan aikakaudella, jne. Kaikki kirjotukset ovat muodostuneet kuvista ja kuvioista. Kuvakirjotuksesta muodostuivat vaakunat: lyhyt esitys suvun, paikkakunnan ja valtion historiasta. Myöhemmin kehittyi tätä haaraa myöskin taide, joka sekin on ajatusten ilmaus.

Kun ensin oli luovuttu piirtämästä koko kuvaa, joka korvattiin sitä merkitsevällä kuviolla (Australiain alkukansat ovat vieläkin tällä asteella), siirryttiin kuvioista ja kirjotusmerkeistä yhdistettyihin kirjaimiin Tällaisia tavataan muinaisen Egyptin, Assyrian ja Persian muistomerkeistä. Niilin laaksossa koristavat hieroglyyfikirjotukset julkisia rakennuksia ja pyhät kirjat ovat hieroglyyfein koristellut. Näistä lyhennetty muoto, jota käyttivät uhripapit (kirkkoylimystö) jäi yläluokkien yksitisomaisuudeksi koko siksi aikaa, kun kirjotustaitoa ei kansan keskuudessa vielä tunnettu. Suunnilleen meidän ajanlaskumme kahdeksannella vuosisadalla kehittyi kirjotus hierarkisesta kansanomaiseksi.

Nykyaikaiset kuviomerkkien tilalle tulleet kirjotuskirjaimet eivät enää muistuta edellämainittuja. Muuten muinaissemiiteillä, samoin kuin hinduillakin, oli vain muutamista kuvioista muodostettu kirjotustapa. Foinikalaisten väityksellä semiittiläiset kirjainmuodot ja niiden nimitykset siirtyivät myös kreikkalaisille. Kreikkalaisilta lainasivat heidän kirjaintensa muodon vuorostaan italialaiset kansat. Yksinkertaisin ja tähän mennessä paras, latinalainen kirjotustapa saavutti kristinuskon rinnalla yksinvallan romaanisten ja germaanisten kansojen kirjoituksessa. Kulmikas, keskiajan munkkien käyttämä kirjotustapa (jota myös väärin nimitetään "saksalaiseksi" kirjaimistoksi), tuli käytäntöön XVII:llä vuosisadalla.

Perun asukkaat ovat aina viime aikoihin asti käyttäneet solmukirjoitusta. Se ei kuulu mihinkään edelläkuvatuista kirjoitustaparyhmistä. Solmukirjoitus muodostuu siten, että köyteen kiinnitetään omituisin solmuin eri värisiä ja pituisia nuoria. Näin muodostettujen osien järjestys ja keskinäinen yhteys ilmaisevat siten tiettyjä ja määrättyjä käsitteitä.

Latinalaisten kirjoitusmerkkien lyhentämisen, niiden yksinkertaistuttamisen kautta tullaan sitten lyhennettyyn eli pikakirjoitukseen. Pikakirjotuksella on sen nopean merkitsemisen vuoksi suuri käytännöllinen merkitys.

Musiikkinuotit ja Morsen (viivoista ja pisteistä yhdistämällä muodostetut) sähkölennätinaakkoset ovat kansainvälisiä, yleistajuisia merkkejä. Nuoteissa käytetty merkitsemistapa eroaa eri maissa niin vähän toisistaan (senkin ainoastaan sivuseikoissa), että ainakin musiikkimies nopeasti perehtyy minkä maan nuottimerkitsemistapaan tahansa.

Lukukäsitteiden merkitsemiseksi käyttivät kiinalaiset, kaldealaiset, egyptiläiset ja roomalaiset viivoja (puikkoja), joita käytettiin yhtä monta kuin oli se lukumäärä mitä tahdottiin ilmaista. Suurempia lukuja ilmaistiin sovituilla mielivaltaisilla merkeillä tai kirjaimilla. Hebrealaisilla ja kreikkalaisilla olivat kirjaimet lukujen merkkinä. Arabialaiset numerot, joita me nyt käytämme ovat kotoisin Intiasta. Ne siirtyivät ristiretkien aikana idästä Europaan. Roomalaiset ja arabialaiset numerot saavuttivat pian yleisen käytännön kansainvälisessä kulttuurissa. Roomalaisia numeroita käytetään pääasiassa vain järjestyslukuina. Laskeminen on niillä miltei mahdotonta.

(B. Guntherin mukaan.)

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE.

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion alakomitea, Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistettu, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, klo 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 81, Coleman, Alta.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 311 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osoite: Box 29, Shaunavon, Sask., Canada.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:men sunnuntai kuussa kello 1 ip.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Second St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalla osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West, Montreal, Quebec.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisjaosto kokoontuu joka ensimäinen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

TYÖLÄISNAISTEN LIITON POTTSVILLEN OSASTON kokoukset pidetään kaksi kertaa kuussa, ensimäinen ja kolmas keskiviikko. Työkokoukset ollen ensimäinen keskiviikko kello 1 päivällä ja ohjelmakokoukset joka kolmas keskiviikko klo ½8 illalla. Osoite C. Tn. Liiton Suomalaisen Osasto, Porcupine, Ont., Can.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp.— Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTO NO. 5 työkokoukset pidetään joka toinen maanantai, alkaen kello 8 j.p.p. omalla haalilla. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

SUDBURYN OSASTON NO. 16 kirjeenvaihto-osote on: S. Osasto, Box 26, Sudbury, Ont.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Objelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

V.- ja U.-SEURA "JYMYN" osote: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 35 East 125th St., New York, N.Y. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä viimeksimainitulla osotteella.

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN

Lokak. 10 | Marrask. 7	MONTROSE
Lokak. 17 | Marrask. 14	MONTCALM
Lokak. 24 | Marrask. 23	MONTCLARE

LIVERPOOLIIN

Lokak. 11	DUCHESS OF BEDFORD
Lokak. 18 | Marrask. 15	DUCHESS OF RICHMOND
Lokak. 25 | Marrask. 22	DUCHESS OF YORK
Lokak. 26 | Marrask. 26	MINNEDOSA
Marrask. 1	DUCHESS OF YORK
Marrask. 8	MELITA

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Lokak. 10 | Marrask. 8	MELITA
Lokak. 18 | Marrask. 15	DUCHESS OF RICHMOND
Lokak. 26 | Marrask. 26	MINNEDOSA
Marrask. 1	DUCHESS OF ATHOLL
Marrask. 22	DUCHESS OF YORK

EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Lokak. 31	EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA
ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa
FORD AUTO
Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.
$116.00 käteismaksu
loppu helpoilla ehdoilla
Sudbury **McLEOD GARAGE** Ontario

MICHEL HALLE
Vaate- sekä jalkinetavaraa, ruokatavaraa, jauhoja, heiniä ja rehuja sekä kaikenlaisia tarpeita. Paperipuun ostaja.
Hearst, Ont.

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana. vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. M. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä, kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont. Puhelin N. 2696.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8386. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaan kuuluvia asioita.

VANCOUVER, B. C.

NEW CAFE, 216 CARROLL ST., maukas ruoka ja nopea palvelus. Omist. Mrs. Nurmi, Vancouver, B. C.

SUOMALAINEN KIRJA- JA TUpakkakauppa, omist. Jacob Rämö, 216 Carroll St., Vancouver, B.C.

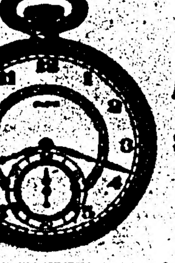

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Barrette & Millette
Ruokatavaraa, jauhoja ja rehuja sekä kaikenlaista tuoretta lihaa.
Hearst, Ont.

Parturiliikkeeni
—sijaitsee—
Katheline ja Montague katujen kulmassa. Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

POJAT

kun tulett Hörstiin, niin käykää katsomassa Kurjen poikaa. Viälä pyörii pyörät. Ja myös saa partaa. Siis terve näkemiin.
Hugo Kurki,
Box 41, Hearst, Ont.

Halutaan tietää

Missä on Urho Rintamäki, kotoisin Isonkyrön pitäjästä? Siskosi ja hänen miehensä haluavat tietää sinusta. Viimeksi kirjoittanut kaksi vuotta sitten Fort Williamista, Ont. Canada. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, niin pyydän, että joku hänestä jotain tietoa antaisi. Asia on tärkeä. (239

Martha ja Lauri Aho,
Vähäkyrö, Hiiripellon kylä,
Vaasan l., Finland, Europe.

Missä menet Antti Pehkonen, kotoisin Nokiasta, Ilmoita itsesi. Asia tärkeä. Jos joku jotain hänestä tietää, niin pyydän ilmoittakaa minulle, osoitteella: (332

Otto Viita,
9. Ridout Cunningham Mines,
Sultan, Ont.

Sudbury

TÄNÄ ILTANA

Libertyhaalilla on repäsevät tanssit alkaen klo 9. Toimeenpanijana V. ja U.-seura "Kisa". Tanssiurheilijat, pitäkääpä tilaisuus mielessänne.

KATUSOLU nro 3 KOKOUS

huomenillalla Asialan haussilla klo 8. Kaikkien jäsenten läsnäolo välttämätön.

EIVÄT KANNATA STERILISOIMISTA

Lontoon, lokak. 5. — Kontrollilautakunnan julkaisemassa vuosiraportissa huomautetaan, että Lontoossa löytyy 200,000 tylsäjärkistä tahi henkisesti muuten vajavaista, jotka ovat kokonaan kelvottomia olemaan lasten vanhempina. Raportissa huomautetaan että olisi suuri asia, jos voitaisiin lain mukaan kieltää tällaiset menemästä avioliittoon. Toiselta puolen ei lautakunta katso voivansa vielä nykyään kannattaa näiden henkilöiden sterilisoimista eli tekemistä kykenemättömiksi jatkamaan sukua.

Ottawa, lokak. 5. — Liittohallituksen rahastoministerin apulainen G. W. Hyndman oli taas eilen kuulusteltavana poliisioikeudessa. Hyndmannia vastaan on olemassa 7 syytöstä varkaudesta, 4 väärennyksestä ja 1 väärästävalasta. Eilisessä tutkinnossa Montreali pankin kirjanpitäjä esitti maksuosotuksen joka kuului hallitukselle, mutta jonka Hyndman oli sijottanut mainittuun pankkiin omalle tililleen. Maksuosotuksen arvo oli $982.90. Hyndmanin juttu tulee taas esille tiistaina t.k. 8 päivä.

115 Robertson Street, Fort William

S. J. TORONTON OS. NÄYTTÄMÖ

ENSI-ILTA

Don-haalilla, Lauantaina Lokak, 12 pnä

Kello 8.15 illalla

"Eläköön, poika tuli"

Kolminäytöksinen huikea farssi.

Kirj. FRANS ARNOLD ja ERNEST BACH.

Henkilöt:	Esittäjät:
SALANEUVOS TEODOR NATHUSIUS	J. Virta
MADILDE, hänen vaimonsa	Mrs. Korhonen
HENNY, heidän tyttärensä	Bertha Kivi
VALDEMAR WEBER, professori	Y. Oinonen
HELGA LUDERS, kirjailijatar	Ida Nieminen
KURT WEHLING, asianajaja	Mr. Ronn
FRITZ PAPPENSTIEL	R. Pykälinen
ANNA, palvelijatar Weberillä	Jenny Virtanen
HENHKE, puuseppä	Olavi Latvala

Tapahtuu Berliinissä.

—— Liput 50 senttiä ——

"Nauru pidentää ikää", sanoo sananlasku. Saapukaa siis joukolla nauramaan!

"Työläisen tytär"

Viisinäytök. yhteisk. murhenäytelmä.

—— ESITETÄÄN ——

S. J. Montrealin Os. Näyttämöllä
Lokakuun 13 päivänä, kello 8.30 illalla

Henkilöt:	Esittäjät:
HARALD HARTMAN, pankkiiri	J. Pihlainen
ARMIIRA, Hartmanin toinen vaimo	Aino Forsell
HARALD, Hartmanin poika ensimäisestä aviosta	N. Aaltonen
AURELIA, Haraldin puoliso	Senja Järvi
MATHIAS WICK, lakimies	J. Stahlberg
ANDERSON, poliisipäällikkö	A. Koskinen
GRAN, lääkäri	J. Halttunen
ROBERT MORLAND, maakeinottelija	V. Kangas
GRIP, salapoliisi	J. Rutanen
VALTER BRAND, asioitsija	V. Aaltonen
HEDIN, Wickin kirjuri	M. Metso
POLIISIKONSTAAPELI	V. Aaltonen
PALVELIJATAR	Lempi Aaltonen

Tapahtumapaikka Tukholmassa.

Sisäänpääsyliput: Etukäteen 40c., ovella 50c.

S. J. M. OSASTON HUVITOIMIKUNTA.

Ensikerran Canadassa Ensikerran

"Kansalaissota"

Viidessä näytöksessä. Kirj. EDVARD LAPINSALO.

—— ESITETÄÄN ——

Lokak. 13 päivänä, kello 8 illalla

S. J. TIMMINSIN NÄYTTÄMÖLLÄ

Henkilöt:	Esittäjät:
ERIK, kirjailija	P. Lähde
KERTTU, tarjoilija	Anni Valo
KOLSTER, kartanon omistaja	A. Hill
HANNES, hänen poikansa	V. Valo
TAATTO, entinen Koltserin torppari	I. Mäenpää
JOHN KIRS, kustannusliikkeen omistaja	W. Wallenius
KAARIN	Elsa Tynjälä
JENNY	Kukka Wirta
I:NEN MIES, torppari	O. Hinkkuri
PEHTORI, Koltserilla	E. Tanner
PALVELIJA, Koltserilla	Möller
JÄÄKÄRI	M. Johnson
SANTARMI	— — —
PUNAKAARTILAINEN	— — —
SUOJELUSKUNTALAINEN	— — —
POLIISI	— — —

Tapahtuu: 1:nen näytös eräässä kaupungin 2:n luokan hotellissa. II:n näytös "Ukonsaaressa" Taaton torpassa. III:s näytös Koltserin kartanossa. IV:s näytös sama paikka taistelun aikana. V:s näytös "Ukonsaaressa" Taaton torpassa.

Expertti Kellojen Korjaustyötä

Tehdään Workingman's Jewelry Store, Ylösen saunan vieressä

SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ PALVELUKSESSAMME

H. WEINSTEIN

140 DURHAM ST. SUDBURY, ONT.

KIITOS

Lausumme täten sydämelliset kiitokset Timminsin tovereille ja ystävillemme kaikista lahjoista ja muistoesineistä, joita saimme vastaan ottaa hääpäivämme kaksikymmenviisivuotispäivänä syyskuun 16 p. 1929.

Ystävyydellä

Aino ja Jussi Valve,
Timmins, Ont.

Halutaan kirjeenvaihtoon

Täällä on kolme kunnon poikaa, jotka haluaisivat tutustua samanlaisten tyttöjen kanssa kirjeenvaihdon kautta. Vastaukset valok. kanssa, mutta ilmankin tervetulleita.

Nimim.:

A. L., 22,
K. K., 26,
V. A., 30,

Box 156, Flin Flon, Manitoba

MYYTÄVÄNÄ

Kolmen eekkerin kartano, jossa sijaitsee talo, kauppa, navetta, jäähuone, kanala ja autotalli. Paikka sijatsee lähellä Treadwell kaivantoa. Paikassa on monta hyvää tilaisuutta ansioida rahaa. Myöskin farmi myytävänä. Lähempiä tietoja antaa:

Mrs. Newcomb,
Larchwood, Ont.

Talo Vuokrattavana

Seitsen huoneinen alakerta vuokrattavana pesuhuoneen kanssa, kohtuhinnalla.

934 St. Cathedral St., Montreal, Q.

Suomalainen Tyttö

haluaa kämpälle kokiksi.

63 Ontario Street,
Port Arthur, Ont.
(328

TAKINTEKIJÄ HALUTAAN

Ammatissaan taitava takintekijä saa vakituisen paikan liikkeessäni, mieluimmin sellainen joka palvelee kundia matkoilla ollessani.
Lähemmin: (328

J. E. Eimes,
Box 1761,
Timmins, Ontario

Farmi Myytävänä

Sijaitsee lotti 8, concession 2, Hanmer twonshipissä, 50 eekkeriä $1,000. Pikaista myyntiä varten. Kysykää: A. Bergeron, Azilda, Ont. (TP.18

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 898. Port Arthur, Ont. (TP

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta.

EMIL OJALA,
Sudbury, Ont.

Onko Painonne Alentunut?

Mr. Gottfried Schilling, Prescott, Wis., sanoo: "Minä painoin ainoastaan 130 paunaa, nyt minä painan 155 paunaa ja tunnen itseni terveeksi taasen. Minä olin uloskulunut, vatsani oli huonossa kunnessa ja aamusin ylösnoustessani olin väsyneempi kuin levolle mennessäni. Haluan kiittää teitä niistä hyvistä tuloksista joita Nuga-Tone sai aikaan."

Nuga-Tone on saanut aikaan ihmeitä 35 vuoden aikana. Yli miljoona ihmistä ovat saavuttaneet terveytensä käyttämällä sitä. Mikään ei voi vetää vertoja Nuga-Tonelle ruuansulatuksen parantamisessa ja paremman ruokahalun antamisessa. Se antaa teille vahvemmat hermot ja enempi lihasvoimaa, parantaa meritaudin, päänhuimauksen ja umpitaudin, voimistaa heikkoja munuaisia ja vesirakkoa, parantaa reumatismin ja hermosäryn, antaen teille levollisen, virkistävän unen sekä lisää painoa laihoille uloskuluneille ihmisille. Nuga-Tone on mitä parhain lääke heikoille, väsyneille, hermostuneille ja uloskuluneille ihmisille. Sitä on myytävänä rohdoskaupoissa, tyytyväisyys taataan tai raha takaisin. Olkaa varmoja että hankitte pullollisen jo tänään.

JOULUKSI SUOMEEN!

Liittymällä mukaan linjamme järjestämiin jouluhuvimatkoihin alkaa joulujuhlanne laivalle päästyänne. Seuraavat joululaivat suoraan Halifaxista:

"OSCAR II" — marrask. 25
"FREDERIK VIII" — jouluk. 9

SUOMALAISIA JOULURUOKIA — JUHLIA — SUOMALAISTA SEURAA

Suomalainen edustajamme saattaa matkustajat laivalle saakka.

SEURAAVAT KULKUVUOROT NEW YORKISTA:

"United States — marrask. 2
"Hellig Olav" — marrask. 9
"Oscar II" — lokak. 12 marrask. 23
"Frederik VIII" — lokak. 19 jouluk. 7

Lähempiä tietoja asiamiehiltämme tai:

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

1410 Stanley Street Montreal, Quebec

Suomalaiselle väestölle Hearstin ympäristöllä

Meillä on suomalainen kauppa-apulainen, joka mielihyvällä palvelee teitä. — Varastossamme on ruokatavaraa, lihaa jauhoja ja rehuja sekä vaatetustavaraa.

Ensiluokan tavaraa kohtuullisilla hinnoilla ja hyvä, kohtelias palvelus.

CHALYHOFF & CO. LIMITED
HEARST, ONT.

WEST & CO.

Sekatavarakauppiaat — Hearst, Ontario

Meillä on suuri varasto ruokatavaraa,

jauhoja ja rehuja, kangas, kenkä, ropessi ja vaatetavaraa.

— KOHTUULLISET HINNAT —

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

ERINOMAINEN TILAISUUS SUOMEEN MATKUSTAVILLE

ENSIMÄISET NYT LÄHTEVÄT LAIVAT

JOTKA TARJOAVAT SUORAN, NOPEAN JA MUKAVAN MATKAN MATKUSTAJILLE

Canadasta Suomeen

— OVAT —

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

UUDET JA HIENOT LOISTOMOOTTORILAIVAT

"GRIPSHOLM" HALIFAXISTA — Lokakuun 21 päivänä

"KUNGSHOLM" HALIFAXISTA — Marraskuun 11 päivänä

(Göteborgin kautta)

Nämät MOOTTORILAIVAT ovat UUSIMMAT, SUURIMMAT ja HIENOIMMAT, jotka ylläpitävät välitöntä liikennettä Skandinaviaan.

Suomalaista Seuraa! Erikoinen Suomalainen Palvelus! Suomalaista Ruokaa!

ATLANNIN JA POHJANMEREN POIKKI SAMASSA KOMEASSA VALTAMERILAIVASSA. KOKO MATKA CANADASTA SUOMEEN KESTÄÄ AINOASTAAN 10 VUOROKAUTTA.

Linjan suomalainen kiertävä edustaja MR. C. E. WASELIUS tulee huolehtimaan matkustajien mukavuudesta Montrealista Suomeen saakka.

Kolmannen Luokan Pilettihinnat: Halifaxista Suomeen .... **$113.00** Edestakainen **$190.00**

Canadan Suomalaisten Henkilökohtaisesti Johdettu Joulu Huvimatka Suomeen

— toimeenpannaan —

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

MAAILMAN KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA
"GRIPSHOLM"
HALIFAXISTA JOULUKUUN 9 PÄIVÄNÄ
(Göteborgin kautta)

JOUTUKAA MUKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKAT NYT!

Tehkää päätöksenne NYT ja hankkikaa piletti "GRIPSHOLMIIN" tai "KUNGSHOLMIIN" ja Te tulette nauttimaan mitä ihanimmasta valta- ja Pohjanmerenmatkasta. Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, Montreal, Que.

J. V. KANNASTO,
Box 69, Sudbury, Ont.